

Avgerð Kappingarráðsins tann 26. februar 2024

Samskipað forðing av útboðnum av svimjihøllini í Runavíkar kommunu

Kappingareftirlitið

Mál nr.: 22/00043

26-02-2024

Innihaldsyvirlit:

1. SAMANDRÁTTUR	4
1.1. Avgerð.....	5
2. MÁLSLÝSING	6
2.1. Luttakandi feløg	15
2.1.1. Føroya Handverksmeistarafelag.....	15
2.1.2. P/f Articon	16
2.1.3. Sp/f Búsetur	16
2.1.4. P/f M T Højgaard	17
2.2. Marknaðarlýsing	17
2.2.1. Útboðshættir.....	18
2.2.2. Galdandi lógir um útbjóðing.....	19
2.2.3. Galdandi avtalur um arbeiðstøkur	19
2.3. Hoyring	20
2.3.1. Ummælissskriv frá Føroya Handverksmeistarafelag	20
2.3.2. Ummælissskriv frá Runavíkar kommunu	48
3. METING	52
3.1. Viðkomandi marknaður	52
3.1.1. Viðkomandi vørumarknaður	52
3.1.2. Viðkomandi landafroðiligi marknaður.....	52
3.2. § 6 í kappingarlógini	53
3.2.1. Fyrirøkur ella samtak av fyrirøkum	53
3.2.2. Avtala, viðtøka ella samskipað atferð.....	53
3.2.2.1. Atferðin hjá Føroya Handverksmeistarafelag.....	54
3.2.2.2. Atferðin hjá P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard.....	56
3.2.3. Sum endamál ella sum fylgju at avmarkað kappingina	57
3.2.4. Avmarking ella avlagingin merkist.....	60
3.4. Frítøka eftir § 8, stk. 1	61
4. NIÐURSTØÐA	63
4.1. Grundgeving fyri boðum	63
4.1. Kæruvegleiðing	64

5.1. Fylgiskjal 1: Viðmerkingar frá Føroya Handverksmeistarafelag

5.2. Fylgiskjal 2: Viðmerkingar frá Runavíkar kommunu

5.3. Fylgiskjal 3: Viðmerkingar frá Føroya Handverksmeistarafelag

5.4. Fylgiskjal 4: Viðmerkingar frá Runavíkar kommunu

Kappingareftirlitið

1. Samandráttur

1. Málið snýr seg um, at Føroya Handverksmeistarafelag hevur í fleiri førum ávirkað útboðið av bygging av svimjihøll hjá Runavíkar kommunu.
2. Runavíkar kommuna ynskti at fáa tilboð frá trimum undangóðkendum fyrirkøpum, ið vóru P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard uppá byggiverkætlanina av nýggjari svimjihøll í Runavík.
3. Føroya Handverksmeistarafelag vendi sær fleiri ferðir til Runavíkar kommunu fyri at fáa Runavíkar kommunu at broyta útboðshátt og útboðstilfar. Men tá ið hesar broytingar ikki vóru mettar nøktandi, noktaði Føroya Handverksmeistarafelag limum sínum; P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard, bæði tann 8. desember 2020 og aftur tann 8. november 2021, at bjóða uppá svimjihøllina í Runavík.
4. Við at nokta limum sínum at bjóða uppá útboðið hjá Runavíkar kommunu, hevur Føroya Handverksmeistarafelag samskipað atferðina hjá limum felagsins, og samskipað eitt felags boykott av útboðnum hjá Runavíkar kommunu.
5. Úrslitið av hesum bleiv, at P/f Articon, Sp/f Bústaðir og P/f M T Højgaard valdu at fylgja boðum frá Føroya Handverksmeistarafelag, og feløgini lótu tí ikki boð inn tann 8. november 2021 til útboðið av svimjihøll hjá Runavíkar kommunu. Av somu orsök fekk Runavíkar kommuna einki tilboð uppá útboðið av svimjihøllini.
6. Við sínum samskifti og við at nokta limum at bjóða, hevur Føroya Handverksmeistarafelag samskipa atferðina hjá limum felagsins til at boykotta útboðið hjá Runavíkar kommunu.
7. Kappingareftirlitir metir, at Føroya Handverksmeistarafelagið hevur brotið ásetingina í § 6, stk. 1 sbrt. § 6, stk. 3 í kappingarlógini, tá Føroya Handverksmeistarafelagið tann 8. desember 2020 og 8. november 2021 noktaði limum sínum at bjóða uppá útboðið hjá Runavíkar kommunu av bygging av svimjihøll.
8. Tað er somuleiðis eisini metingin hjá Kappingareftirlitnum, at P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f MT Højgaard hava brotið ásetingina í § 6, stk. 1 í kappingarlógini, tá ið feløgini tann 8. november 2021 fylgdu boðum frá Føroya Handverksmeistarafelagnum og saman boykottaðu útboðið við at ikki lata boð inn til útboðið av svimjihøll hjá Runavíkar kommunu.
9. Eftir at Føroya Handverksmeistarafelag, P/f Articon, Sp/f Bústaðir og P/f M T Højgaard boykottaðu útboðið hjá Runavíkar kommunu 8. november 2021, valdi Runavíkar kommuna at gera eina avtalu um bygging av svimjihøll við Sp/f Kanjon.

1.1. Avgerð

10. Kappingarráðið hevur tikið avgerð um, at Føroya Handverksmeistarafelag hevur brotið ásetingina í løgtingslóg nr. 35 frá 3. mai 2007 um kapping (kappingarlógin) § 6, stk. 1 sbrt. § 6, stk. 3, tá ið Føroya Handverksmeistarafelag:
- tann 8. desember 2020 sendi boð til tær triggjar undangóðkendu fyrirkarnar, P/f Articon, P/f Búsetur og P/f M T Højgaard, um at Føroya Handverksmeistarafelag noktaði limum sínum at bjóða uppá útboðið av svimjihøllini hjá Rúnávikar kommunu, og
 - tann 8. november 2021 sendi boð til tær triggjar undangóðkendu fyrirkarnar, P/f Articon, P/f Búsetur og P/f M T Højgaard, um at Føroya Handverksmeistarafelag noktaði limum sínum at bjóða uppá útboðið av svimjihøllini hjá Rúnávikar kommunu.
11. Kappingarráðið hevur tikið avgerð um, at P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard hava brotið ásetingina í kappingarlógini § 6, stk. 1, tá ið hesir fylgdu boðum frá Føroya Handverksmeistarafelag, um ikki at bjóða uppá útboðið av svimjihøllini hjá Runávikar kommunu tann 8. november 2021.

1.2. Boð

12. Kappingarráðið hevur avgjørt at geva Føroya Handverksmeistarafelag boð, sbrt. § 22, stk. 1 í kappingarlógini, um:
- at Føroya Handverksmeistarafelag broytir ásetingina í § 8 í lóg felagsins, soleiðis, at ásetingin um, at limir "mega ikki á nakran hátt ella í nøkrum føri mótarbeiða felagnum" verður strikað ella umorðað á ein hátt sum Kappingarráðið kann góðtaka.
 - at Føroya Handverksmeistarafelag kunnar limirnar um avgerðina hjá Kappingarráðnum, og
 - seinast 14 dagar eftir kunnleika um avgerðina sendir Kappingarráðnum prógv um, at limir felagsins hava móttikið avgerðina hjá Kappingarráðnum.

2. Málslýsing

13. Avgerð um at lata svimjihøll byggja í Runavíkar kommunu var tikin á býráðsfundi tann 31. mars 2016. Ætlanin var at brúka sama skipanarleist, sum var nýttur, tá fimleikarhøllin varð bygd og ítróttarhøllin fyri stóran part bøtt og rúmkað.
14. Skipanarleisturin, sum ætlanin var at brúka, var heildararbeiðstøka¹ í umvendari arbeiðstøku. Hettar merkir, at byggiharrin (Runavíkar kommuna) ásetur tørv, krøv, ynski og ein prís, meðan høvuðsarbeiðstakarin tekur sær av projektering og útinnan av sjálvari um byggjarinum.
15. Hesin leistur flytur ein stóran part av váðanum, sum altíð er í samband við størri bygging frá byggiharra til arbeiðstakara.
16. Tann 8. januar 2018 fær Runavíkar kommuna ein teldupost frá Ráðgevarafelagnum, har sagt verður at fleiri limir hjá felagnum hava heitt á felagið um at seta seg í samband við Runavíkar kommunu at umrøða treytirnar fyri útbjóðingina.
17. Tann 17. januar 2018 boðar Runavíkar kommuna frá, at kommunan ætlar at halda fast um leistin við heildararbeiðstøku, men sigur seg verða sinnaða at hækka samsýningina hjá teimum, sum luttaka í fasu 2 úr 200 tkr. til 250 tkr.
18. Tann 23. januar 2018 heitir Ráðgevarafelagið aftur á Runavíkar kommunu um at broyta útbjóðingarleistin og boðar frá, at felagið hevur havt limafund, har niðurstøðan var, at mælt verður limum frá at bjóða undir verandi treytum.
19. Tann 25. januar 2018 viðger Føroya Handverksmeistarafelag umbøn frá Ráðgevarafelagnum um at viðgera útboðið av svimjihøllini í Runavík. Avgerð varð tikin um at senda eina áheitan til Runavíkar kommunu um at fara burtur frá hesum útboðsleisti. Tann 26. januar 2018 sendir Føroya Handverksmeistarafelag ein teldupost til Runavíkar kommunu, og biður kommuna velja annan útboðsleist.
20. Eftir hetta valdi Runavíkar kommuna at bjóða út svimjihøllina eftir øðrum útboðsleisti. Nýggi útboðsleisturin varð nú tíðliga partalag.² Við hesum leisti ganga partarnir saman um at gera eitt projektuppskot.
21. Tann 9. september 2019 verður avtala millum Runavíkar kommunu og BBP Arkitektur um detailprojektering undirskrivað.
22. Tann 22. oktober 2020 verður útboðsbræv sent til bjóðandi arbeiðstakarar; P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f MT Højgaard. Tann 2. november 2020 sendir starvsfólk hjá P/f Articon útboðsbrævið til Føroya Handverksmeistarafelag og skrivar m.a. fylgjandi:

¹ á donskum: totalentreprise

² á donskum: tidlig partnering

Kappingareftirlitið

“Vit hava ein spurning viðvíkjandi háttinum sum Runavíkar svimjihylur verður bjóðaður út upp á, eitt sokalla “tidligt udbud”, har projektið verður boðið út upp á eitt byggiloyvið, við sera tunnum frágreiðingum og tilboðslistum. Er hetta ein háttur sum kann góðtakast í FO.

Um tær tørvar fleiri upplýsingar hesum viðvíkjandi sigur tú bara til, so senda vit tað tær manglar.”

23. Tann 6. november 2020 vendir Føroya Handverksmeistarafelag sær til borgarstjóran í Runavíkar kommunu við fylgjandi:
- “Eg skal vegna Føroya Handverksmeistarafelag gera tykkum vart við, at í útboðnum av Svímjihøllini í Runavík er bland komið í ímillum vanligan útboðsleist í prískapping og totalentreprisu útboði. Hetta er brot bæði á licitatioáslógina³ og á vanligan útboðssið. Hetta má fáast í rættlag áðrenn arbeiitt verður víðari við verkætlanini.”
24. Tann 20. november 2020 boðar Føroya Handverksmeistarafelag frá, at felagið er ónøgt við valda leist og heitir á Runavíkar kommunu um, at bjóða svímjihøllina út sum høvuðsarbeiðstøka⁴, við fullfíggjaðum tilboðs- og nøgdarlistum ella, at bjóða út sum heildararbeiðstøka við teimum samsýningum, sum hartil hoyra.
25. Tann 26. november 2020 biður Føroya Handverksmeistarafelag [...], ið er nevndarlimur í Føroya Handverksmeistarafelag og [leiðslupersónur] í Sp/f Búsetur, senda sær avrit av partalagsavtaluni við? svímjihøllina í Runavík.
26. Tann 27. november 2020 sendir Føroya Handverksmeistarafelag teldupost til Runavíkar kommunu, har víst verður til telefonsamrøðu millum umboð frá Føroya Handverksmeistarafelag og starvsfólk frá Runavíkar kommunu. Føroya Handverksmeistarafelag hevði víst Runavíkar kommunu á tvey viðurskifti at broyta, soleiðis at fyrítøkurnar kunnu bjóða uppá Svímjihøllina. Hesi vóru veking av tilboðum og detaljeringgrad í útboðnum. Felagið var nøgt við, at Runavíkar kommuna nú einans fara at leggja dent á prísini.
27. Sama dag svarar Runavíkar kommuna við einum samandrætti av telefonsamrøðuni, har m.a. Vinnuhúsið skal senda skriv til bjóðandi fyrítøkurnar, og boða frá, at semja er funnin í málinum og tilboð verða latin inn sambært dagfördari tíðarættlan. Somuleiðis fær Runavíkar kommuna avgreitt tillagingar í útboðstilfarinum.
28. Tann 4. desember 2020 sendir Føroya Handverksmeistarafelag bræv til Runavíkar kommunu, og skrivar m.a.:
- “Føroya Handverksmeistarafelag ikki kann gera annað enn, at heita á limir sínar um ikki at bjóða uppá svímjihylin í Runavík eftir verandi leisti. Har er framvegis alt ov nógvur óvissur í verkætlanini.”

³ Sípað verður til Løgtingslóg nr. 106 frá 15. november 1984 um útbjóðing v.m., sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 168 frá 16. desember 2021

⁴ á donskum: hovedentreprise

Kappingareftirlitið

- “Samprojektering er ikki ein arbeiðsháttur, sum kann skipast eftir ABF06. Til hetta má onnur og meira neyv lýsing gerast, so partarnir vita hvør teirra skylda er í samstarvinum. Enn er hesin samstarvsháttur ikki fevndur av føroyska avtalusettinum. Tað verður arbeitt við einum nýggjum felagsleisti, men hetta er ikki samtykt enn.”
 - “Føroya Handverksmeistarafelag vil við hesum heita á Runavíkar kommunu um at bera so í bandi at útboðið verður framt á einum tryggum og eintýðugum grundarlagi so eingin ivi er um úrslitið av útboðnum. Annað er ikki rímiligt og kann ikki góðtakast. Runavíkar kommuna má taka støðu til, um boðið verður út eftir heildarbeiðstøku ella totalarbeiðstøku.“
29. Tann 8. desember 2020 sendir Føroya Handverksmeistarafelag ein teldupost til P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard og skrivar m.a.: “Sum kunnugt sendi Føroya Handverksmeistarafelag bræv til Runavíkar kommunu fríggjadagin, har boðið var frá, at felagið ikki kann loyva limum sínum at bjóða uppá svimjihøllina í Runavík soleiðis sum útboðið sær út. Støðan er also tann, at so leingi at útboðið er so ógreitt sum tað er, kann Føroya handverksmeistarafelag ikki standa inn fyri, at limir felagsins bjóða uppá arbeiðið.”
30. Tann 9. desember 2020 sendir Føroya Handverksmeistarafelag kunning til P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard við m.a. fylgjandi: “Takk fyri fundin í dag. Kunnu tit vinaliga senda kunning víðari til tykkara undirentreprenørar, um fundin í dag? Niðurstøðan var í stuttum at Runavíkar kommuna umhugsar støðuna. Vit kundu fortelja teimum, at Meistarafelagið ikki kann góðtaka, at limir felagsins bjóða eftir verandi útboðið. Kommunan skal nú taka støðu til, um tað verður liðugt projekterað og boðið út eftir høvuðsarbeiðstøku, ella hvussu teir annars skulu gera. Men í øllum føroym mugu vit kunna siga, at tað verður ikki licitiation í desember. Tit frætta aftur, so skjót vit vita nakað nýtt.”
31. Sama dag svarar [leiðslupersónur], í P/f Articon, [...], m.a. fylgjandi: “Haldið avgjørt at tú skal skriva eitt notat frá fundinum har niðurstøðan og móguleikarnir verða lýstir greitt.
- Liðugt projektera og útboð í høvuðsarbeiðstøku.
 - Útboð í totalarbeiðstøku við støði í verandi tilfar, har vit hvør í sínum lagið hava móguleika at velja egi ráðgevaratoymi beinleiðis undir okkum.
- Haldið at tú eigur at skriva hetta sum skjótast og senda teimum áðrenn fleiri misskiljingar standast av málinum”
32. Sama dag svarar [...], ið er nevndarlimur í Føroya Handverksmeistarafelagnum og [leiðslupersónur] í Sp/f Búsetur, fylgjandi: “Samdur”.
33. Tann 21. desember 2020 sendir Føroya Handverksmeistarafelag teldupost til P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard og skrivar fylgjandi: “Nú ringdi [leiðslupersónur], og fortaldi, at Runavíkar kommuna kannar móguleikan at bjóða svimjihøllina út sum totalentreprisa við givnum ráðgeva. Tí hugsaði eg at vit kunnu vera uppá forkant og fáa sett spurningar beinavegin, fyri at fáa lýst tey ivamálini, sum vit óiva koma at hava. Høvdu tit kunna sent mær tykkara tankar um eina slíka útbjóðing? So skal eg seta tað saman og senda kommununi.”

Kappingareftirlitið

34. Tann 6. januar 2021 hevur byggiharraráðgevin, sum hevur staði fyri samráðingunum, fund við P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard um møguligar útboðsleistir. Byggiharraráðgevin sendir síðani eitt tilmælið til Runavíkar kommunu um hvørjir útboðsleistir kunnu veljast.
35. Sama dag sendir Føroya Handverksmeistarafelag teldupost til nevdina og bjóðar nevdini á fund tveir dagar seinni saman við undangóðkenddu fyrítøkunum, P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard, fyri at viðgerða málið um útboð um bygging av svimjihøll hjá Runavíkar kommunu.
36. Tann 8. januar 2021 sendur Runavíkar kommuna ein teldupost til tær triggjar undangóðkenddu fyrítøkurnar P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard við fylgjandi:
- “Víst verður til fund við tykkum týsdagin 05.01.2021, har møguleikar viðvíkjandi útveitan av verkætlanini vórðu umrøddir. Fleiri møguleikar vóru umrøddir við partarnar, og byggiharrin er komin til tað niðurstøðu, at hann ætlar at bjóða verandi projekt út í heildarveiting. Leisturin er hugsaður at vera:
1. At verandi projekt verður bjóða út sum tað fyriliggur, har byggiskráin verður lögð afturat.
 2. Um broytingar verða gjørdar, má støði ikki verða lægri enn í byggiskránni.
 3. At møguleikar verða fyri einum spurnarumfari, møguliga við eini gjøgnumgongd, har projekterandi verða tilstaðar.
 4. Møguliga verða onnur metingarstøði enn kostnaður eisini brúkt
 5. Vinnandi arbeiðstakarinn yvirtekur projekterandi og projektábyrgdina, móti at ráðgevarasamsýning fylgir við.
- Vinarliga boða okkum frá, um tit ynskja at luttaka í seinasta lagi 11.01.2021 kl. 16.00.” Allar triggjar fyrítøkur boðaðu Runavíkar kommunu frá, at tær ynsktu at luttaka í útboðnum.
37. Tann 29. januar 2023 skrivar Runavíkar kommuna teldupost til undangóðkenddu fyrítøkurnar P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard, at byggiharrin hevur umrøtt møguleikarnar og ynskir at bjóða verkætlanina út sum upprunaliga ætlað sum høvuðsarbeidstøka í partalagi við fullfíggaðum nøgdarlistum. P/f M T Højgaard svara sama dag, at teir taka undir við hesum. P/f Articon svara eisini sama dag m.a. fylgjandi: “Fáa vit eitt greitt og eintíðugt tilfar við nøgdarlistum fáa vit eisini eina tryggja og góða kapping umframt at hettar eisini vil tryggja verkætlanargongdina munandi betri enn um tilfari er ótíðuligt og nógvir leysar endar eru. Vit kunnu tí bara fegnast um tykkara niðurstøður og ætlanir. At tilfari er á donskum vænti eg ikki er nakar trupuleiki, so fyri okkum er hetta í fínasta lagi. Sum sagt, so eru vit fúsir og spentir at luttaka og átaka okkum verkætlanina.”
38. Tann 6. september 2021 verður Byggesagsbeskrivelse sent til undangóðkenddu fyrítøkurnar. Í Byggesagsbeskrivelsen 1.3.1. sæst, at útboðsleisturin er høvuðsarbeidstøka við undangóðkenning⁵. Tilboðini verða avgreidd sambært Løgtingslóg nr. 106 um útbjóðing v.m. Byggesagsbeskrivelsen vísur eisini á undir pkt. 1.1. at “Molio B2.010, basisbeskrivelse – byggesagsbeskrivelse” og ABF06 eru galdandi fyri arbeiðið. ABF06 er altíð galdandi fram um

⁵ á donskum: prækvalifikation

Kappingareftirlitið

“basisbeskrivelsen”. Somuleiðis eru ávísingarnar í “arbejdsbeskrivelsen” galdandi fram um ásetingarnar í “byggesagsbeskrivelsen”.

39. Tann 28. september 2021 sendir eitt starvsfólk hjá P/f Articon ein teldupost til Føroya Handverksmeistarafelag, og skrivar m.a.:
- “Vit hava í samband við útboði “Runavik vandkulturhus” gjøgnumgiði útboðstilfari. Vit kunnu tíverri staðfesta at hetta útboðstilfari er ein blanding millum Høvuðsarbeidstøku og Heildararbeiðstaøku. Hetta flytur projekteringsábyrgdina á skeiva stað. Eg havi í frágreiðingum markera við gulum har projektering er áløgd arbeiðstakaran. Eg havi sent eina leikju frá Ibinder til tín so hevur tú atgongd til alt útboðstilfari. Vatnviðgerðararbeiðstøkan er eisini boði út við funktiónskrøvum. Hetta er tó eitt serligt arbeiði og tí kann skiljast at hesin partur er boðin út sum hann er. Men tað burði veri víst til onkrar veitar, sum byggiharrin kann góðtaka. Kunnu tit hyggja eftir hesum og fáa útbjóðaran at broyta útboðstilfari.”
40. Tann 29. september 2021 sendir Føroya Handverksmeistarafelag m.a. fylgjandi í telduposti til Runavíkar kommunu:
- “Vit hava í samband við útboðið “Runavik vandkulturhus” gjøgnumgingið útboðstilfarið. Vit kunnu tíverri staðfesta at hetta útboðstilfarið er ein blanding millum Høvuðsarbeidstøku og Heildararbeiðstaøku. Hetta flytur projekteringsábyrgdina á skeiva stað. Hetta mugu tit rætta í góðari tíð áðrenn freistina. Eisini er útboðið skrivað á donskum. Hetta er brot á licitátiónslógina. Endamálið við ásetingina er, at tá útlenskar fyrítøkur koma á føroyska marknaðin, brúka tær føroyingar í lyklastum ella samstarva við føroyska fyrítøku, soleiðis at førleikarnir mennast í landinum.”
41. Føroya Handverksmeistarafelag sendir P/f Articon svarið til Runavíkar kommunu tann 1. oktober 2020, og vísur á, at tað helst kemur meira frá Runavíkar kommunu.
42. Sama dag svarar starvsfólk hjá Runavíkar kommunu, og biður Føroya Handverksmeistarafelag vísa neyvt á, hvørjir postar í tilfarinum eiga at rættast eftir teirra tykki.
43. Tann 1. oktober 2021 svarar Føroya Handverksmeistarafelag uppá teldupostin frá Runavíkar kommunu:
- “Tað er í teimum ymisku entreprisunum, har tit koyra projektering í entreprenørútboðið. Ráðgevarnir hjá tykkum, kunnu ikki skriva seg burturfrá projekteringsábyrgdini. Hetta er nærum sami problematikkur, sum seinast, tá Kommunan bjóðaði bygging av svimjihøll út. Tað kemur bland ímillum Høvuðsarbeidstøku og Heildararbeiðstaøku. Eisini eru tilboðslistarnir í onkrum entreprisum ógvuliga mangulfullir, t.d. í el-enreprisuni. Tað er als ikki eintýðugt, at skriva 1. Stk kápil. Annars haldi eg, at tá tit annseta útlenskan ráðgeva, mugu tit tryggja tykkum, at teir seta seg inn í viðurskiftini í Føroyum. Tit hava eisini ein byggiharraráðgeva, sum útmerka kennir hesi viðurskiftir.”

Kappingareftirlitið

44. Sama dag sendur Føroya Handverksmeistarafelag ein teldupost til P/f Articon, har Føroya Handverksmeistarafelag sendir makaskjal av svarinum til Runavíkar kommunu, og at væntað verður, at Runavíkar kommuna fer at ynskja at fáa okkurt meira nágreiniliga at vita.
45. Tann 4. oktober 2021 sendir Føroya Handverksmeistarafelag ein teldupost til P/f Articon og Sp/f Búsetur, og biður um viðmerkingar til svar til Runavíkar kommunu.
46. Sama dag svarar starvsfólk hjá P/f Articon:
“Eg haldi at hatta er í lagi, men tað má ansast eftir at teir projekterandi ikki brúka Vinnuhúsið til góðskutrygging.
Arkitekturin hevur í dag boða frá at lisitatióin er flutt til 08.11.2021. tí skal kanska bíðast við at svara.”
47. Tann 5. oktober 2021 verður enn ein teldupostur sendur til Runavíkar kommunu frá Føroya Handverksmeistarafelag, har manglarnir í útboðstilfarinum eru meira útgreinaðir. Eisini ynskti Føroya Handverksmeistarafelag at vísa á, at tað ikki bar til, at skriva seg burturúr projekteringsábyrgdini t.v.s. at Runavíkar kommuna ikki kann áleggja arbeiðstakarunum projekteringsábyrgdina.
48. Tann 29. oktober 2021 sendur Runavíkar Kommuna ein teldupost til Føroya Handverksmeistarafelag, har viðlagt eru viðmerkingar frá BBP-arkitektum til útgreinaða mangullistan hjá Føroya Handverksmeistarafelag. Eisini skrivur Runavíkar kommuna fylgjandi:
“Sí viðmerkingar niðanfryi.
Tveir fundir hava verið við veitararnar, har tikið varð ímóti viðmerkingum og fyrispurningum. Og hópín av fyrispurningum eru eisini sendir inn umvegis iBínder. Tilfarið er støðugt dagført í iBínder. Freistin var um somu tíð longd til 8. november. Við hesum vóna vit at móguliga ivamál verða avgreidd.
Tilfar verður eisini týtt til føroyskt í lötuni.”
49. Sama dag sendur Føroya Handverksmeistarafelag svarið frá Runavíkar kommunu til P/f Articon og spyr, um tað framvegis eru fleiri staðni, har teir verða bidnir um at projektera. P/f Articon svarar fylgjandi: “Vit vilja hervið gera vart við, at tað enn er í sera nógvum støðum, í arbeiðsfrágreiðingunum til Vandkulturhuset í Runavík, at tað verður nevnt at vit skulu projektera ella dimensioner ymiskar lutir og konstruktiónir til byggjarið. Um ráðgevin hevur trupulleikar at finna hvar tað stendur, kunnu teir bara opna arbeiðsfrágreiðingarnar og trýsta á “søg” og skriva projektering.”
50. Tann 3. november 2021 sendir Føroya Handverksmeistarafelag ein teldupost til Runavíkar kommunu við fylgjandi:
“Tað er gleðiligt, at tit umseta projekttilfarið. Tað er nú hóast alt lógarkrav.
Eisini er gleðiligt, at tit hava koyrt entreprenørprojekteringina út. Tó framgongur hetta framvegis í beskrivilsunum, men tað er nokk bara tí tað ikki er rættað til tilsvarandi.

Kappingareftirlitið

Tað ljóðar sum tað framvegis eru nógvir spurningar, har postarnir ikki eru til at fáa stýr. Tað eru nøkur fáa punkt, sum mangla fyri at kunna fáa eitt nøkulunda projekt. Best hevði verið, um tit útsettu eina viku ella tvær, so ráðgevar tykkara kundu fingið svarað spurningunum frá entreprenørunum.”

51. Dagin eftir, tann 4. november 2021, kunnar ráðgevin hjá Føroya Handverksmeistarafelag nevdina um teldupostin, ið var sendur til Runavíkar kommunu dagin fyri.
52. Tann 8. november 2021 sendi Føroya Handverksmeistara fylgjandi áheitan til Runavíkar kommunu:
“Føroya Handverksmeistarafelag fer við hesum at heita á Runavíkar kommunu, um at útseta útboðið av “Vandkulturhus i Runavik” til ráðgevar tykkara hava rættað útboðstílfarið so mikið, at tað er greitt og eintýðugt.
Føroya Handverksmeistarafelag hevur samstundis heitt á limir sínar um ikki at bjóða fyrr enn útboðstílfarið er nøktandi. Tað er sera skuffandi at ein professionellur byggiharri, sum Runavíkar kommuna er, ikki megnar at framleiga útboðstílfar, sum er eftirfarandi.
Eftir at útboðstílfarið er gjørt liðugt, kann freistin at lata tilboð inn verður sett til 14 dagar eftir.”
53. Sama dag sendir Føroya Handverksmeistarafelagnum fylgjandi skriv til nevdina, undangóðkendu fyrítøkurnar (P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard) og J&K Petersen:
“Góðu entreprenørar,
Viðhefta skriv varð sent Runavíkar kommunu á døgurða.
Samstundis gera Føroya Handverksmeistarafelag greitt, at felagið noktar limum sínum at bjóða uppá “Vandkulturhus i Runavik”, so leingi útboðstílfarið ikki greitt og eintýðugt.”
54. Sama dag kl. 15.55 sendir ráðgevin hjá Føroya Handsverksmeistarafelag eini SMS-boð til eitt starvsfólk hjá Runavíkar kommunu, og skrivur:
“Um tit leingja freistina av lisitátiónini av svimjihøllini, er ikki neyðugt at bjóða út av nýggjum”.
55. Úrslitið av útbjóðingini varð, at eingin boð komu inn uppá útboðið av svimjihøllini í Runavík. Runavíkar kommuna valdi tí at gera avtalu við felagið P/f Kanjon um bygging av svimjihøll.
56. Tann 19. november 2021 sendir Føroya Handverksmeistarafelag eina innbjóðing til Runavíkar kommunu um at koma á fund. Nevndin í Føroya Handverksmeistarafelag sigur seg verða hørm um, at útboðið kom í hesa støðu, og ynskir at greiða frá, hví man ikki kundi viðmæla limunum at bjóða.
57. Tann 24. november 2021 verður útboð av svimjihøllini í Runavík umrøtt á nevndarfundi hjá Føroya Handverksmeistarafelag, har fylgjandi er skrivað í gerðabókina:
“Tað eru serliga tvey viðurskiftir sum eru galið í útboðnum: útboðsháttur og veking.
Hetta sprettir helst úr, at byggiharrin er troyttur av ráðgevanum.
Fundur avtalaður ímillum formansskapin í FHMF og Byggiharrasamtakið.

[Nevndarlimur]⁶ var misnøgdur við, at hann ikki hevði verið uppi málinum fyrr. Hann hevði bert fingið málið til kunning dagin eftir, at bræv varð sent til Runavíkar býráð. Nevndin var samd við honum, at hann eigur at vera við í málinum fyrr.”

58. Tann 22. desember 2021 hevur Føroya Handverksmeistarafelag aftur nevndarfund. Tað framgongur av gerðabókini, at nevndin er ónøgd við, at útboðstílfarið bleiv við at vera ófullfíggað, og at einans nakrir av spurningunum vóru svaraðir frá arkitektunum. Avtalað varð, at Føroya Handverksmeistarafelag skuldi hava fund við Ráðgevarafelagið um Ráð, tí teir hava eisini trupulleikar av verkætlanum, sum Ráð stendur fyri. Eisini var tosað yvirskipað um útboð, sum nevndin metti verða ov vánaligt, og at Føroya Handverksmeistarafelag átti at sent eina áttalu til Ráðgevarafelagið.

59. Tann 20. januar 2022 hevur Føroya Handverksmeistarafelag aftur nevndarfund. Í gerðabókini stendur m.a. fylgjandi:

“Hvat gera vit í mun til svimjihøllina.

Hvat gera vit í mun til felagsskapin.

Runavíkar kommuna

Sjúrdur skeyt upp at bjóða øllum, sum skuldu havt verið við til at bjóða, inn til ein fund, har tær savna saman øll punktini, sum ikki vóru í lagi. Eisini var ynski um at fáa ein journalist at skriva. So kunnu vit savna ákoyringarnar frá teimum, sum vóru bodnir at bjóða.”

...

“Feløgini hava nú granska og forbetrað verkætlanina eini 50%. Nú eru teir hektaðir av, eftir at hava brúkt 2-300.000 kr. hvør. Hettar er bara høvuðsarbeiðstakararnir. Harafturat, hava undirveitarirnir gjørt sama granskingararbeiði.

Tosað varð eisini um støðuna í felagnum, nú ein limur hevur átikið sær eitt arbeiði, sum felagið hevur noktaði limum sínum at bjóða uppá. Tosað var um framferðarháttin hjá nevnd og skrivara. Tá felagið noktaði limum sínum at bjóða, varð áheitanin send til teir undangoðkendu einans. Umframt at nevndin fekk boðini. Tíverri eru boðini ikki komin longur út.

Tó hevur hetta málið verið alment frammi og Kanjon, sum nú hevur skrivað undir, hevur heilt víst kent til støðuna. Hóast tað bert eru pástandir frá borgarstjóranum í Runavík, at teir undangoðkendu fyrirkomnunar hava bjóðað seg til at átikið sær arbeiðið, so er hetta trupult at koma uttanum í einum almennum kjaki. Støðan er sera óheppin fyri felagið, tí tað framyvir verður trupult, fyri ikki at siga ógjørligt, at fáa byggiharrar og ráðgevar at rætta inn ímun til útboð.

Nevndin helt ikki, at tað var rætt hjá felagnum, at gera nakað fyri at sabotera ella steðga arbeiðinum. Kanjon eisini eru limir í FHMF.”

...

“Eisini tosaði nevndin um leiklutin hjá byggiharraráðgevanum, [...]. Nevndin var sera misnøgd við, at ein byggiharraráðgevi sleppur á hóreiggja sær soleiðis, uttan at tað fær nakrar fylgjur. Tað sæst týðiliga aftur í útboðum, tá Ráð hevur verið uppi í. Nevndin ynskti at senda honum eina ávaring um, at um hann ikki kann fylgja ABF06 og licitastiónslógini, kann FHMF einans ráða limum sínum frá at luttaka í verkætlanum, sum Ráð stendur fyri. Verður støðan tann, at [...] ikki tekur ávaringina

⁶ [nevndarlimur] í Føroya Handverksmeistarafelag

til sín, verður kunning send út til allar byggharrar um, at FHMF frámælir øllum limum sínum at luttaka í útboðum, har Ráð er við.”

60. Tann 24. januar 2022 var fundur í Vinnuhúsinum millum Føroya Handverksmeistarafelag og umboð fyrri undangóðkendur fyrirkonur, P/f Articon, P/f Búsetur og P/f M T Højgaard, um støðuna viðvíkjandi svimjihøllini í Runavík. Til fundin var skriva eitt innanhýsis notat við fylgjandi:
- “Til viðgerðar var alment skriv at senda út frá F.H.M.F um støðuna við vandkulturhus í Runavík. Eg [nevndarlimur] noteraði mær at tað var undrunarvert, at teir undangóðkendur bjóðarnir lögdu eftir F.H.M.F.
- Eg gjørdi teimum greitt, at F.H.M.F bert hevur gjørt eftir áheitan frá teimum bjóðandi. Tá søgdu [leiðslupersónur hjá MT Højgaard]⁷ og [leiðslupersónur hjá Búsetur]⁸, at teir ikki høvdu biði um útseting og at teir vóru klárir at bjóða, til ásettu tíðina.
- Vildi ikki spyrja meira, tí vit skuldu hava externan skrivara inn til fundin og kundi hettar skjótt blivi eitt heitt orðaskifti, tó at hettar er ein nýggjheit fyri mær, at tað obinbart bert var ein av teimum bjóðandi, sum vildi hava útsetan ella hvør tað nú var sum vildi hava útsetan.
- Siti við einum lögnum smakki og haldi eg at hettar krevur eina frágreiðing.
- Ábreislur vóru settar til okkum um at vit ikki høvdu kunna allar liminar, um at nokta at bjóða til ásettu tíðina og at vit vóru alt ov passivir og alt og lítið framfúsir.”

⁷ [leiðslupersónur], sum í tíðarskeiðinum var stjóri hjá P/f M T Højgaard Føroyar

⁸ [leiðslupersónur] í P/f Búsetur

kommunan fær tann rætta prís... Hettar kundi loyst stríði hjá kommununi og okkum. Haldi vit skulu senda eitt skriv til allar limirnar, eisini Kanjón, um ikki at bjóða uppá hettar projekti, so leingi vit ikki hava fingið eitt prát við R. Kommunu.”.

2.1. Luttakandi feløg

2.1.1. Føroya Handverksmeistarafelag

64. Føroya Handverksmeistarafelag er landsfelag fyri handverksmeistarar í Føroyum. Felagið er meginfelag fyri fimm lokal feløg, sum eru; Havnar Handverksmeistarafelag, Meistarafelagið í Klaksvík, Eysturoyar Handverksmeistarafelag, Suðuroyar Meistarafelag og Vága Handverksmeistarafelag.
65. Limirnir hjá Føroya Handverksmeistarafelag eru fyrítøkur, sum arbeiða innan handverksvinnuna. Flestu fyrítøkurnar eru smærri og miðalstórar fyrítøkur, ið virka innan tímbur-, múrara-, vvs-, málinga- og el-virksemi.
66. Sambært § 2 í lógini fyri Føroya Handverksmeistarafelag, eru endamálini hjá felagnum at:
- At sambinda allar handverksmeistarar í Føroyum í felagsskap, at lívga og verja lívsmálini og siðvenjuna hjá stættini, og at fremja handverkið og handverksídnað sum heild.
 - At virka fyri vælskipaðum næmingaviðurskiftum sum grundarlag undir lítargóðari útbúgving.
 - At taka sær av lønar- og arbeiðsviðurskiftum limanna, at fáa í lag sáttmálar við onnur virkisfeløg, og at taka upp samráðingar við yvirvald og stovnar.
 - Við upplýsandi og upplærandi kjakfundum, fyrilestrum og skeiðum at búa út limir sum best og stímbra felagsskapin og samanhaldið, at skapa trygg prísviðurskifti til stuðuls fyri krøv limanna og til frama fyri samanhaldið.
67. Í nevdini hjá Føroya Handverksmeistarafelag vóru í tíðarskeiðinum samskifti við Runavíkar kommunu fór fram:
- Magnus Hákonarson Magnussen, stjóri í Sp/f ELMEK (formaður),
Petur Frank Joensen, Stjóri í Sp/f PFJ-el (næstformaður),
Jens Kristian Haraldsen, Stjóri í Sp/f Klima.fo,
Sjúrdur Holm, Stjóri í Sp/f Búsetur,
Dávur Kunoy Høgnason, Stjóri í P/f Blikksmiðjuni.
68. Tað eru uml. 200 limir í Føroya Handverksmeistarafelag. Bæði limir í lokalfeløgnum og lokalfeløgin sjálv eru limir í landsfelagnum. Hvør limur hevur hevur eina atkvøðu fyri hvørjar 500.000 kr. sum eru útgoldnar í løn, tó í mesta lagi 10 atkvøður fyri hvørt virkið.
69. Í lógini fyri Føroya Handverksmeistarafelag eru ávísar avmarking av vinnufrælsinum hjá handverksmeistarum. Í § 8 í lógini framgongur fylgjandi:

“Limir skulu halda galdandi lógir, fyriskipanir og sáttmála felagsins og mega ekki á nakran hátt ella í nokrum føri mótarbeiða felagnum. Brot móti hesum kann verða sektað við bót, sum nevndin skjýtur upp og aðalfundurin ger av. Í heilt grovum føri kann limur verða koyrdur úr felagnum. Er limur dømdur í sekt, fellur henda sekt til gjaldingar seinast 1 mánað eftir tað, at hon er áløgd. Verður henda tíðarfreist ikki hildin missir limurin limaskap sín, hóast limagjaldsviðurskiftini annars eru í lagi.”

2.1.2. P/f Articon

70. P/f Articon er ein byggifyritøka, ið átekur sær uppgávur innan: Vega- og havnagerð, byggibúning og lendisarbeði, jørð og kloakkarbeiði, betongarbeði, timbur- og snikkaraarbeði, skipstimburarbeiði, betongsølu, múraraarbeði og tunnilsgerð.
71. Veruligu eigararnir av P/f Articon eru Jón Sigurdsson og Niclas Joensen, ið hvør eiga 50 % av partabrøvunum av P/f Articon gjøgnum feløgini Sp/f Læsetur og Sp/f 9.1.2001.
72. Í talvuni niðanfyrri er yvirskipað lýsing av gongdini hjá felagnum árinum 2019-2021. Tølini eru fingin til vega úr almennu roknskapunum:

P/f Articon	2021	2020	2019
Bruttovinningur	153.955	201.099	218.798
EBITDA	42.747	51.170	68.704
Ársúrslit	16.837	20.746	37.791
Ogn - tilsamans	269.221	283.603	267.183
Eginpeningur	117.211	107.374	96.627
Egingpeningaavkast	18	24	48
Trygdarevni	44	38	36
Tal á starvsfólki	214	304	314

2.1.3. Sp/f Búsetur

73. Sp/f Búsetur er ein byggifyritøka, ið átekur sær uppgávur innan: Skipstimburarbeiði, sethús, kranaveitingar, heildarveitingar og stoyping.
74. Veruligu eigararnir av Sp/f Búsetur eru:
- Sjúrdur Holm, ið eigur 52 % ígjøgnum felagið Sp/f 6. Juli 1990,
 - Bárður Johannessen, ið eigur 28 % ígjøgnum felagið Sp/f AÁB,
 - Búi Holm, ið eigur 11 % ígjøgnum felagið Sp/f Húni, og
 - Hallur Fróði Hansen, ið eigur 10 % ígjøgnum felagið Sp/f 05.12.07.

75. Í talvuni niðanfyrri er yvirskipað lýsing av gongdini hjá felagnum árinum 2019-2021. Tølini eru fingin til vega úr almennu roknskapunum:

Sp/f Búsetur	2021	2020	2019
Bruttovinningur	20.489	29.312	30.057
EBITDA	656	4.862	5.326
Ársúrslit	321	4.805	4.751
Ogn - tilsamans	40.288	45.937	47.214
Eginpeningur	22.599	21.544	18.958
Egingpeningaavkast	1	23	30
Trygdarevni	56	47	40
Tal á starvsfólki	55	65	-

2.1.4. P/f M T Højgaard

76. P/f M T Højgaard er ein byggifyritøka, ið átekur sær øll sløg av byggjarbeiðum.
77. Partaeigarin av P/f M T Højgaard Føroyar er M T Højgaard International.
78. Í talvuni niðanfyrri er yvirskipað lýsing av gongdini hjá felagnum árinum 2019-2021. Tølini eru fingin til vega úr almennu roknskapunum:

P/f MT Højgaard Føroyar	2021	2020	2019
Bruttovinningur	-14.274	-6.785	29.031
EBITDA	-23.154	-21.371	8.095
Ársúrslit	-31.178	-26.174	5.026
Ogn - tilsamans	24.084	72.116	88.422
Eginpeningur	-2.730	-1.552	9.622
Egingpeningaavkast	1.142	1.686	52
Trygdarevni	-11	-2	11
Tal á starvsfólki	18	32	64

2.2. Marknaðarlýsing

79. Marknaðurin, ið málið fevnir um, eru arbeidstøkur av verkætlanum, ið eru størri enn vanligar arbeidstøkur, sum t.d. sethúsabygging. Vanligu byggiharrar av slíkum verkætlanum er Føroya Landstýrið, kommunur og størri vinnufyritøkur.
80. Í talvuni niðanfyrri er yvirskipað lýsing av gongdini hjá seks felagnum í Føroyum fyrri árið 2022. Tølini eru fingin til vega úr almennu roknskapunum:

Roknskapartøl fyri 2021	P/f Articon	P/f J & K Petersen Contractors	P/f M T Højgaard	Sp/f Búsetur	Sp/f Kanjon	Sp/f HVT ⁹
Bruttovinningur	153.955	47.732	-14.274	20.489	67.454	22.451
EBITDA	42.747	-16.954	-23.154	656	17.785	1.161
Ársúrslit	16.837	-23.903	-31.178	321	11.822	-1.787
Ogn – tilsamans	269.221	115.173	24.084	40.288	71.517	26.577
Eginpeningur	117.211	42.221	-2.730	22.599	32.479	1.686
Eginpeningaavkast	18	-71	1.142	1	45	-136
Trygdarevni	44	37	-11	56	45	6
Tal á starvsfólki	214	118	18	55	75	57

2.2.1 Útboðshættir

81. Í Føroyum hava almennir, kommunalir og vinnuligir byggiharrar frælsi til at velja, hvat útbjóðingarslag verkætlanin skal bjóðast út við. Kommunalir byggiharrar hava eisini frælsi at velja, um byggiverkætlanin yvirhøvur skal bjóðast út ella um kommunali byggiharrin einans ynskir boð frá ávísimum arbeidstakarum. Hettar er orsakað av, at eingin formlig krøv eru til kommunalar byggiharrar um at bjóða verkætlanir út alment.¹⁰
82. Í Føroyum eru hesir útbjóðingarhættirnir vanligir:
- Heildararbeiðstøka,
 - Høvuðsarbeiðstøka,
 - Stór arbeiðstøka,
 - Fak arbeiðstøka, og
 - Partalag.¹¹
83. Í einari høvuðsarbeiðstøku úttinnar arbeidstakarinn eina verkætlan, sum ráðgevarnir hjá byggiharranum hava projektera. Arbeidstakarinn hevur í einari høvuðsarbeiðstøku ábyrgdina av samlaðu byggingini. Í einari heildararbeiðstøku keypir byggiharrin eina lidna verkætlan frá arbeidstakaranum, sum er íroknað projektering og ráðgeving.¹²

⁹ Húsavarðartænastan

¹⁰ Ráðgevarablaðið vetur 2022/2023 s. 6

¹¹ Ráðgevarablaðið vetur 2022/2023 s. 7

¹² Ráðgevarablaðið vetur 2022/2023 s. 7

2.2.2 Galdandi lógir um útbjóðing

84. Umframt kappingarlógina, er Løgtingslóg nr. 106 frá 15. november 1984 um útbjóðing v.m. (útbjóðingarlógin) galdandi fyri arbeiðstøkur.
85. Sambært útbjóðingarlógini § 2, stk. 3 og 4 kann veljast, um útboð skulu verða:
- almenn útboð, ella
 - avmarka útboð (bundið útboð).
86. Almenn útboð verða lýst í bløðunum ella á líknandi hátt uttan nakra avmarking av, hvør ið kann bjóða. Avmarkað útboð hinvegin verða send beinleiðis og bert til teir, ið útbjóðarin ynskir at fáa boð frá.
87. Útbjóðingarlógin § 2 a ásetur, at útbjóðing og útbjóðingartilfar skulu verða á føroyskum máli. Verkætlanin hjá Runavíkar kommunu var bjóðað út á danskum máli, og eftir at Føroya Handverksmeistarafelag hevði gjørt vart við hetta, var tilfarið umsett til føroyskt.
88. Útbjóðarin hevur rætt at velja ímillum ella at havna øll innkomin boð, tá ið útbjóðingin er almenn. Um útbjóðingin er bundin, hevur útbjóðarin antin skyldu til at taka við lægsta boðið ella at havna øll boð. Hettar er tó einans galdandi um ikki annað er skilliga greitt frá í útbjóðingarskrivinum sbt. útbjóðingarlógin § 4, stk. 1.
89. Avtalur og viðtøkur um skyldu til frammanundan at boða yrkisfeløgum frá boðum, ella skyldu hjá bjóðandi til at tingast ella á annan hátt at samstarva áðrenn boðið verður latið, er bannað sbt. § 5, stk. 2.
90. Áðrenn boðið verður latið inn, mugu bjóðandi bert hava fundir um útbjóðingina fyri at tingast um útbjóðingartilfarið, undir hesum um spurningar um fyrivarni av tekniskum orsökum og einans um útbjóðarin fær innbjóðing til fundin, og at øll sum bjóða fáa møguleika at luttaka á fundinum sbt. § 5, stk. 3.
91. Sambært § 8 í útbjóðingarlógini verða brot á § 5 revsað við bót ella fongsli í upp til 4 mánaðir. Verður brotið framt av einum partafelag, lutafelag, felagsskapi ella tílíkum, kann felagið sjálvt koma undir bót.

2.2.3 Galdandi avtalur um arbeiðstøkur

92. Limir hjá Føroya Handverksmeistarafelag og limir hjá Byggiharrasamtak Føroya hava avtalað at nýta ABF 06 til avtalur um høvuðsarbeiðstøkur. Føroya Handverksmeistarafelag og Byggiharrasamtak Føroya hava við avtalu bundið seg til at nýta ABF 06 uttan frávík í samband við øll útboð í Føroyum, sum er fevnt av útboðslógini. Lógarøkið fyri útboð fevnir bæði um innheiting av boðum uppá arbeiðir og veitingar innan byggivirksemi sbt. útbjóðingarlógini § 1. Tískil er ABF 06 galdandi fyri allar veitingar innan byggivirksemi.
93. ABF06 er danska avtalugrundarlagið “Almindelige Betingelser for arbejder og leverancer i bygge og anlægsvirksomhed” frá 1992 við føroyskum almennum broytingum og ískoytum.

94. Vanliga verður eisini danska avtalugrundarlagi ABT93 nýtt í mun til heildararbeiðstøkur. ABT stendur fyri “almindelige betingelser for totalentreprise i bygge- og anlægsvirksomhed”.¹³
95. Sambært § 2, stk. 2 í ABF 06 verður bjóðað grundað á teir upplýsingar, sum eru í útbjóðingartilfarinum. Hetta tilfar skal verða eintýtt og soleiðis tillagað, at tað er greitt yvir vav og innihald á veitingini. Umframt tekningar og nøgdarlista skal útbjóðingartilfarið innihalda eina arbeiðsfrágreiðing og arbeiðstøkuuppdælt tekningayvirilit.
96. Í ABT 93 § 2, stk. 2, verður bjóðað grundað á teir upplýsingar og tey krøv, sum eru í útbjóðingartilfarinum. Somuleiðis sum í ABF 06, skal hetta tilfar verða eintýtt og soleiðis tillagað, at tað er greitt yvir vav og innihald á veitingini.

2.3. Hoyring

97. Kappingareftirlitið sendi tilmæli um avgerð til ummælis hjá Føroya Handverksmeistarafelag, P/f Articon, Sp/f Búsetur, P/f M T Højgaard og Runavíkar kommunu. Ummælisfreistin var frá 5. juli 2023 til 1. september 2023.
98. Kappingareftirlitið hevur fingið ummælissskriv frá Føroya Handverksmeistarafelag og Runavíkar kommunu.
- 99.
100. Kappingareftirlitið viðger einans viðmerkingar, sum Kappingareftirlitið metir verða viðkomandi fyri málið undir hesum parti. Tó eru ummælissskrivini í fullari longd, lögð við sum fylgiskjøl nr. 5.1. og nr. 5.2. til hesa avgerð.
101. Viðmerkingar frá Kappingareftirlitinum til ummælisviðmerkingarnar eru merktar við skákskrift.

2.3.1. Ummælissskriv frá Føroya Handverksmeistarafelag

102. *Kappingareftirlitið hevur ikki viðmerkingar til viðmerkingarnar nr. 1.1 – 1.2.12 frá Føroya Handverksmeistarafelag.*

103. Viðmerking nr. 1.2.13 - 1.2.16 frá Føroya Handverksmeistarafelag:

1.2.13. Føroya Handverksmeistarafelag hevur tó ongantíð lagt seg út í sjálva kappingina á føroyska byggimarknaðinum.

1.2.14. Tað er púra misskilt, tá málslýsingin hjá Kappingareftirlitinum tykist geva eina fatan av, at FHMF leggur seg út í hvussu byggiharrar bjóða síni arbeiðir út. FHMF hevur onga meining um hesi viðurskifti. Um ein byggiharri ynskir at bjóða eitt byggjarbeiði út sum heildararbeiðstøka, partalag v.m. so er hetta frítt hjá øllum at taka avgerð um.

¹³ Fundarfrásøgn millum Kappingareftirlitið og Føroya Handverksmeistarafelag tann 29. januar 2023

1.2.15. Kjarnan í hesum málinum er, at Runavíkar kommuna beyð eitt arbeiði út, sum á pappírinum skuldi eitast at verða ein høvuðsarbeiðstøka (har ABF 06 er galdandi) meðan útboðstreytirnar als ikki samsvaraðu við henda útbjóðingarleist. Útbjóðingartilfarið innihelt mótsetningar, soleiðis at partar av útboðstreytunum kundu benda á, at talan var um heildararbeiðstøku (totalentreprise), meðan aðrir partar vóru lýstir sum vanligt útboð í høvuðsarbeiðstøku. Hetta ber ikki til, og tí vendu byggifyritøkur, sum ætlaðu sær at bjóða, sær til FHMF fyri at átala hesi ógreiðu viðurskifti. Endamálið var als ikki at avmarka nakra kapping, men at tryggja, at øll sum bjóðaðu, bjóðaðu undir somu treytum. Avtalan um at nýta ABF06 v.m. er nevniliga gjørd við tí endamáli at styrkja og økja um kappingina millum fyritøkur.

1.2.16. Ein hugburður um, at ein byggimarknaður kann fungera í totalum kaos, og at hettar kann skapa sunna kapping, er rein fiktión, sum onki hevur við veruleikan at gera. Byggivinnan er ein servinnugrein, sum byggir á kend prinsippir og útbjóðingarhættir, sum eru væl kendir. Ein byggiverkælan kann ikki bjóðast út uttan at útboðið verður framt eftir reglum, sum partarnir frammanundan eru kunnaðir um. Annars er eingin kapping, tí tá veit hvørgin partur hvat tilboðið og veitingin í veruleikanum umfatar. Tað tykist tí heilt marghátligt, at Kappingareftirliti als ikki viðgerð hesar spurningar í sínum ætlanarskrivið, har kjarnan í málinum í veruleikanum er slept uppá fjall. Tað tykist eisini heilt marghátligt, at Kappingareftirlitið tykist vilja verja ein byggiharra, sum royndi at bjóða eina verkætlan út beinleiðis í stíð við føroyska lóggávu og í stríð við alment kendar avtalur innan føroyska byggimarknaðin, sum tað almenna hevur verið við til at samtykkja.

^{104.} *Kappingareftirlitið hevur víst á í málslýsingini, at Føroya Handverksmeistarafelag tann 8. desember 2020 og 8. november 2021, noktaði P/f Articon, Sp/f Búsetur, P/f M T Højgaard og P/f J&K Petersen at bjóða uppá svimjihöllina í Runavík.*

^{105.} *Kappingareftirlitið metir, at hesi boð verða boykott og brot á kappingarlógina § 6, stk. 1, sbt. § 6, stk. 3.*

^{106.} *Kappingareftirlitið hevur somuleiðis í málslýsingini víst á, at Føroya Handverksmeistarafelag og undangóðkendu fyritøkurnar royndu at ávirka, hvussu byggiharrin skuldi bjóða út arbeiði um at byggja svimjihöll í Runavík. Sí málslýsingina pkt. 19, 22, 23, 24, 26, 28, 31, 32, 33, 35, 39, 40, 43, 46, 49, 50, 52, 54 og 55.*

^{107.} Viðmerking nr. 1.4 - 1.4.1 frá Føroya Handverksmeistarafelag:

1.4. Lýsing Eftirlitsins av sonevndu atferðini hjá FHMF

1.4.1. Millum annað vísandi til omanfyri nevndu viðurskifti er FHMF av teirri fatan, at Eftirlitið í pkt. 3 “Meting”, undirpunkt 3.2.2.1, hevur forsømt at upplýsa málgongdina loyalt og at seta sonevndu atferðina hjá FHMF í rættan kontekst.

^{108.} *Kappingareftirlitið vísur aftur, at málslýsingin er illoyal ella setur atferðina hjá Føroya Handverksmeistarafelag í skeivan kontekst.*

^{109.} *Kappingareftirlitið hevur ikki viðmerkingar til viðmerkingarnar nr. 1.4.2.-1.4.4. frá Føroya Handverksmeistarafelag.*

^{110.} Viðmerking nr. 1.4.5 - 1.4.6 frá Føroya Handverksmeistarafelag:

1.4.5. Eftirlitið nevnr í pkt. 120, at FHMF tann 6. novembur 2020, eftir áheitan frá P/f Articon, boðaði Runavíkar Kommunu frá, at Kommunan hevði blandað saman vanligan útboðsleist í prískapping og totalentreprisu í útboði, og at hetta var brot bæði á lisitátiónslógina og á vanligan útboðssið, og at hetta mátti fáast í rættlag, áðrenn arbeitt varð víðari við verkætlanini.

1.4.6. FHMF mótmælir, at tað yvirhøvdur er í andsøgn við kappingarlógina § 6 at gera Runavíkar Kommunu varuga við, at útbjóðingartilfar hennara var ólógligt og í ósamsvar við avtaluna millum FHMF og Byggiharrasamtak Føroya og Runavíkar Kommunu.

^{111.} *Kappingareftirlitið hevur ikki viðgjørt í hesum máli, um sjálv áheitanin við pástandinum hjá Føroya Handverksmeistarafelagn um, at útbjóðingartilfarið var ólógligt og ikki samsvaraði við ABF 06, var í andsøgn við kappingarlógina § 6.*

^{112.} *Kappingareftirlitið mælir til, at Kappingarráðið tekur avgerð um, at Føroya Handverksmeistarafelag hevur brotið ásetingina í kappingarlógini § 6, stk. 1, sbrt. § 6, stk. 3, tá ið Føroya Handverksmeistarafelag:*

- tann 8. desember 2020 sendi boð til tær triggjar undangóðkendu fyrítøkurnar, P/f Articon, P/f Búsetur og P/f M T Højgaard, at Føroya Handverksmeistarafelag noktaði limum sínum at bjóða uppá útboðið av svimjihøllini hjá Rúnavíkar kommunu, og

- tann 8. november 2021 sendi boð til tær triggjar undangóðkendu fyrítøkurnar, P/f Articon, P/f Búsetur og P/f M T Højgaard, at Føroya Handverksmeistarafelag noktaði limum sínum at bjóða uppá útboðið av svimjihøllini hjá Rúnavíkar kommunu.

^{113.} *Kappingareftirlitið mælir somuleiðis til, at Kappingarráðið tekur avgerð um, at P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard hava brotið ásetingina í kappingarlógini § 6, stk. 1, tá ið hesir fylgdu boðum frá Føroya Handverksmeistarafelag, um ikki at bjóða uppá útboðið av svimjihøllini hjá Runavíkar kommunu tann 8. november 2021.*

^{114.} Viðmerking nr. 1.4.7 - 1.4.9 frá Føroya Handverksmeistarafelag:

1.4.7. Kappingareftirlitið hevur – av óskiljandi grundum – í pkt. 121 skrivað, at FHMF tann 20. novembur 2020 skrivaði til Kommununa: “[...] fyri at fáa Runavíkar kommunu at bjóða svimjihøllina út sum høvuðsarbeiðstøku við fullfíggaðum tilbøðs- og nøgdarlistum ella at bjóða svimjihøllina út sum heildararbeiðstøku við hægri samsýningum”.

1.4.8. Endurgevingin er tikin úr samanhinginum. FHMF ynskti ikki beinleiðis, at Runavíkar Kommuna skuldi bjóða verkætlanina út sum antin høvuðsarbeiðstøku ella sum heildararbeiðstøku við hægri samsýningum, men einans, at Kommunan valdi ein av teimum hættum, ið Kommunan

Kappingareftirlitið

sjálf hevði blandað saman, og at samsýningarnar annars vóru at sammeta við tær, sum hoyrdu slíkum arbeiðum til.

1.4.9. Tað er sostatt eisini villeiðandi, tá Kappingareftirlitið í pkt. 3 skrivar, at FHMF ynskti, at Runavíkar Kommuna skuldi broyta útboðsháttin, eins og tað er villeiðandi, tá Kappingareftirlitið í pkt. 26 skrivar, at FHMF “[...] var nøgt við, at Runavíkar kommuna nú einans fara at leggja dent á prísir”. Tvørturum var tað avgerðandi, at Kommunan hevði valt ein útbjóðingarátt.

- ^{115.} *Kappingareftirlitið vísur aftur, at Kappingareftirlitið hevur gjørt eina villeiðandi lýsing av málinum.*
- ^{116.} *Ráðgevin hjá Føroya Handverksmeistarafelag skrivar tann 20. november 2020 fylgjandi til borgarstjóran hjá Runavíkar kommunu:*
- “Góðan morgun, Fyri ein góð ordans skyld, sendi eg tær skrivnið, sum eg vegna Føroya Handverksmeistarafelag sendi ráðgeva tykkara [...]: ... Hey [...] Nú haldi eg, at eg havi fingið gjørt eitt so nøkumlunda yvirlit yvir útboðið. Tit mugu altso til at velja um tit bjóða út sum total entreprisa ella sum vanligt útboð sambært licitatiónslógin. Vit fara framvegis at halda fast í, at við einum útbóði, sum hetta helst má skiljast sum, so er tað prísurin sum er kappingargrundarlagið. Tá man niðri fór burtur frá licitatiónslógin til tilbóðslógina, var tað júst tí, at man eftir licitatiónslógin var forpligtadur at taka av lægsta bóði. Hetta er frá viðmerkingunum til tilbóðslógina: “Kriterierne for tildeling af orden vil i overensstemmelse med EU-udbudsreglerne være enten >>laveste ud<< eller >>det økonomiske mest fordelagtige bud<<. Dette er en udvidelse i forhold til licitationslovens bestemmelser. Med forslaget tages der højde for, at udbyderen ønsker at skabe konkurrence om eksempelvis kvalitative eller æstetiske forhold og ikke blot prisen. Licitatiónslógin er galdandi fyri øll almen útbóð fyri byggivirksemi í Føroyum. Sostatt fari eg at heita á tykkum um at út arbeiða útbóðstílfarið liðugt við fullfægjaðum tilbóðs- og nøgdarlistum ella at bjóða út sum totalentreprisa við teimum samsýningum, sum hartil hoyra. Viðvíkjandi útbóðnum, skal eg eisini viðmerkja at hetta danskt tilfar út frá donskum fortreytum. Útbóðstílfarið má skrivast á føroyskum. Hetta gevur tykkum sjálvsagt trupulleika við at koma ígongd til ásettu tíð, men tað alneyðugt at fáa útbóðstílfarið væl gjøgnumarbeiðt, áðrenn bóðið verður út. ... Eg vil staðiliga heita á Rúnavíkar kommunu um at halda føroyska lóggávu. Vónandi tekur tú hetta í álvara. Um tú ivast í nøkrum hesum viðvíkjandi, ert tú altíð vælkomín at ringja til mín.”*
- ^{117.} *Í mun til pkt. 26 skrivar ráðgevin hjá Føroya Handverksmeistarafelag tann 27. november 2020 kl. 12.07 til býarverkfrøðingin hjá Runavíkar kommunu fylgjandi:*
- “Hettar er líka fyri at taka samanum prátið í gjár. Tað vóru tvey viðurskipti, sum vit beittu kommununa um at broyta, fyri at byggifyritøkurnar kunnu bjóða uppá svimjihöllina í Runavík. Hesi vóru vektning av tilbóðnum og detaljeringgradin í útbóðnum. Tú segði í gjár, at tit nú koyra uppá prísir einsamallan. Hetta eru vit sjálvsagt nøgdir við. Viðvíkjandi detaljeringgradini av útbóðnum segði tú, at tit koma við einari dagføring av útbóðnum fyrst í komandi viku, har nøgdirnar vera reguleradar, rættingar vera gjørdar, sum eru komnar fram frá settum spurningum og fuktiónsbeskrivilsini vera neyvari, soleiðis at teir triggjir, sum skulu bjóða, bjóða út frá sama grundarlagi. Var hettar rætt skilt?”*
- ^{118.} *Viðmerking nr. 1.4.10 - 1.4.15 frá Føroya Handverksmeistarafelag:*
- 1.4.10. Kappingareftirlitið hevur í pkt. 122 skrivað, at:*

Kappingareftirlitið

“Føroya Handverksmeistarafelag sendur bræv til Runavíkar kommunu tann 4. desember 2020 og vísur á, at samprojektering ikki er ein góðtíkin arbeiðsháttur sambært ABF 06, og tískil er hesin samstarvsháttur ikki fevndur av føroyska avtalusettinum. Føroya Handverksmeistarafelag biður tískil Runavíkar kommunu bera so í bandi, at útboðið verður boðið út eftir høvuðsarbeiðstøku ella heildararbeiðstøku.”

1.4.11. Endurgevingin er í týðandi mun ófullfíggað. Tað, sum brævið frá FHMF til Runavíkar Kommunu tann 4. desember 2020 segði, var millum annað eisini:

- at tað var gjøgnumgangandi, at Runavíkar Kommuna hevði blandað útbjóðingarhættirnar
- at eindarásetingarnar vóru ógreiðar, harímillum vóru hurðarnar nevndar sum “1 stk.” hóast at talan var um ymiskar hurðar bæði í stódd og dygd líkasum atlaða nýtisla var ymisk (brandhurðar, vátrúmshurðrar v.m.)
- at allir innveggir vóru nevndir sum “1 stk”
- at byggiprogrammið, sum útbjóðingartilfarið kravdi, at arbeiðstakarin livdi upp til, ikki var at finna.

1.4.12. Tískil segði FHMF, at útbjóðingartilfarið ikki var eintýtt – hvat tað heilt opinbart ikki var – og at hetta var avgerðandi fyri Kommununa, um Kommunan ynskti at finna lægsta tilboðið.

1.4.13. Í mun til pkt. 123 í Tilmælinum, sambært hvørjum Kappingareftirlitið hevur viðmerkt, at FHMF tann 29. septembur 2021 gjørdi Kommununa varuga við, at Kommunan hevði blandað saman høvuðsarbeiðstøku og heildararbeiðstøku, og at hetta gjørdi, at prosjekteringsábyrgdin endaði á skeivum stað, skal FHMF fyrst viðmerkja at semja var millum Runavíkar Kommunu og FHMF um, at útbjóðingartilfarið nettupp var bliðið til eina blanding millum nevndu útbjóðingarhættirnar.

1.4.14. Næst er at siga, at semja eisini er um, at hetta nettupp gjørdi, at prosjekteringsábyrgdin endaði á skeivum stað. Orðingin “á skeivum stað” sipar til, at í høvuðsarbeiðstøkum (hovedentreprise) er arbeiðstakarin uttan prosjekteringsábyrgd, líkasum hann heldur ikki útinnir ella fær viðurlag fyri prosjekteringsarbeiðið. Í heildararbeiðstøkum (totalentreprise) útinnir arbeiðstakarin hinvegin eisini týðandi partin av projekteringsarbeiðinum, líkasum hann hevur ábyrgd og fær viðurlag fyri hetta. Harumframt skal viðmerkjast, at sáttmálameginreglur greitt siga, at ábyrgd og funksjón hanga saman.

1.4.15. Sum tað triðja skal FHMF viðmerkja, at Kappingareftirlitið – at síggja til – hevur valt ikki at upplýsa, at FHMF samstundis gjørdi Runavíkar Kommunu varuga við, at útbjóðingartilfarið var ólógligt, nevnliga tí tað var skrivað á danskum.

¹¹⁹. *Kappingareftirlitið hevur ikki funnið tilfar í málinum, ið bendur á, at pástandurin hjá Føroya Handverksmeistarafelagnum um at semja var ímillum Føroya Handverksmeistarafelag og Runavíkar kommunu um, at*

Kappingareftirlitið

kommunan hevði blandað saman hovudsarbeiðstøku og heildararbeiðstøku, og at hetta gjørdi, at projekteringsábygdin endaði á skeivum stað.

^{120.} *Somuleiðis ynskir Kappingareftirlitið at vísa á, at tað stóð frítt hjá undangóðkendu fyrítøkunum at lata tilboð inn í mun til væntaðu arbeiðsmongdina, um hesar væntaðu eyka útreiðslur til eitt nú projektering grundað á ófullfíggað tilfar.*

^{121.} *Kappingareftirlitið hevur valt at ikki lýsa møguligt brot á útbjóðingarlógina § 2a, grundað á at bendan áseting ikki er viðkomandi fyri málið um brot á kappingarlógina § 6, stk. 1, sbrt. kappingarlógini § 6, stk. 3.*

^{122.} *Kappingareftirlitið hevur ikki viðmerkingar til viðmerkingarnar nr. 1.4.16. – 1.4.28. frá Føroya Handverksmeistarafelag.*

123.

Viðmerking nr. 1.4.29 frá Føroya Handverksmeistarafelag:

1.4.29. Kappingareftirlitið hevur eisini valt ikki at vísa á, at FHMF í sms-boðum tann 8. novembur 2021 skrivaði til Runavíkar Kommunu, at:

“Hey [...], Um tit leingja freistina av lisitátiónini av svimjihøllini, er ikki neyðugt at bjóða út av nýggjum””

^{124.} *Sí punkt 54 í málslýsingini.*

^{125.} *Kappingareftirlitið hevur ikki viðmerkingar til viðmerkingarnar nr. 1.4.30 – 1.5.11 frá Føroya Handverksmeistarafelag.*

^{126.} Viðmerking nr. 1.5.12 frá Føroya Handverksmeistarafelag:

1.5.12. Umframt, at Kappingareftirlitið ikki hevur tilskilað týðningin av útbjóðingarlógini fyri hetta málið, er FHMF av teirri fatan, at allar viðmerkingar Eftirlitsins útbjóðingarlógini viðvíkjandi – eisini av omanfyri nevndu orsökum – eru óviðkomandi.”

^{127.} *Kappingareftirlitið hevur ikki heimild at viðgera brot eftir útbjóðingarlógini sbrt. § 8. Kappingareftirlitið hevur tó valt at lýsa ásetingina í útbjóðingarlógini § 5, stk. 1., grundað á, at Kappingareftirlitið metir hesa áseting verða viðkomandi fyri málið.*

128.

Viðmerking nr. 2.1.1 - 2.1.4 frá Føroya Handverksmeistarafelag:

2.1.1. Hetta ummælisskrivið viðger ikki allar lutir ella øll sjónarmið í metingini í Tilmælinum. Viðurskiftið, sum Tilmæli umrøður, men sum ikki verða umrødd í hesum ummælinum, kunnu ikki leggjast til grund sum var semja um hesi viðurskifti.

2.1.2. FHMF er yvirskipað ósamt í teimum analysunum og niðurstøðum, sum Kappingareftirlitið hevur gjørt í Tilmælinum, harímillum niðurstøðunum um, at:

Kappingareftirlitið

1) Føroya Handverksmeistarafelag við sínum fráboðanum, har felagið fleiri ferðir royndi at fáa Runavíkar kommunu at broyta útboðshátt, hevur avlagað kappingina sbrt. kappingarlógin § 6, stk. 1, sbrt. pkt. 171 í Tilmælinum

2) Føroya Handverkmeistarafelagið við sínum fráboðanum til undangóðkendu fyrítøkurnar P/F Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard, tann 6. desember 2020 og 8. november 2021, har felagið ikki kundi loyva og noktaði undangóðkendu fyrítøkunum at bjóða uppá svimjihøllini (boykotta útboðið), avmarkaði kappingina sbrt. kappingarlógin § 6, stk. 1, sbrt. pkt. 172 í Tilmælinum.

2.1.3. Í mun til 1) er FHMF fyrst og fremst av teirri fatan, at semja tykist vera um, at avtalan millum FHMF og Byggiharrasamtak Føroya frá 2006 – harímillum Runavíkar Kommunu – er lóglig og legitim. Harumframt er FHMF av teirri fatan, at Kappingareftirlitið ikki hevur víst á nakað dømi, sambært hvørjum FHMF hevur roynt at fingið Runavíkar Kommunu at broyta útbjóðingarhátt. FHMF hevur einans biðið Runavíkar Kommunu um, at Kommunan valdi ein útbjóðingarhátt, soleiðis at greiða var á umstøðunum kring útbjóðingina, harímillum lögfrøðiligu umstøðunum (prosjekteringsábyrgdini) og faktisku umstøðunum (harímillum innihaldið og vavið av veitingunum), sbrt. eisini Tilmælinum pkt. 120 til 125. Harumframt er FHMF av teirri greiðu fatan, at eitt krav um sáttmálafulnað sambært avtaluni frá 2006 og ABF 06 § 2, stk. 2, ið forfylgir legitimum endamállum til tess at tryggja effektiva prískapping, fellur uttanfyri forboðið í kappingarlógini § 6, at sonevnda atferðin hjá FHMF skjalfast hevði beinleiðis samband við semjuna frá 2006 og ABF 06 § 2, stk. 2, og at atferðin var alneyðug til tess at røkka endamállum við semjuni.

2.1.4. Í mun til 2) er FHMF aftur fyrst og fremst av teirri fatan, at semja tykist vera um, at avtalan millum FHMF og Byggiharrasamtak Føroya frá 2006 – harímillum Runavíkar Kommunu – er lóglig og legitim. FHMF er tiskil yvirskipað av teirri fatan, at sonevndu fráboðanirnar til Articon, Búsetur og M T Højgaard á ongan hátt vóru kappingaravlagandi. Tvørturum spretti sonevndu fráboðanirnar úr einum kravið um sáttmálafulnað í mun til semjuna frá 2006 og ABF 06 § 2, stk. 2, ið Runavíkar Kommuna sum partur av Byggiharrasamtakið Føroya sjálv hevði gjørt, og hvørs ásetingar um greitt útbjóðingartilfar millum annað eru ein greið fyritleyrt fyri effektivari prískapping. Avtalan var legitim, og atferðin hjá FHMF var konstruktiv, loyal, alneyðug og proportional til tess at røkka endamálinum í semjuni frá 2006 og ABF 06 § 2, stk. 2, og FHMF royndi onnur og minni inntrívandi sínammillumheimildir (gensidighedsbeføjelser), áðrenn sonevndu atferðina, ið Kappingareftirlitið kritiserar.”

^{129.} *Kappingareftirlitið hevur ikki viðgjørt í hesum málið, um sjálv ábeitanin við pástandinum hjá Føroya Handverksmeistarafelag, um at útbjóðingartilfarið var ólógligt og ikki samsvaraði við ABF 06, var í andsøgn við kappingarlógina § 6.*

- ^{130.} Kappingareftirlitið mælir til, at Kappingarráðið tekur avgerð um, at Føroya Handverksmeistarafelag hevur brotið ásetingina í kappingarlógini § 6, stk. 1, sbrt. § 6, stk. 3, tá ið Føroya Handverksmeistarafelag:
- tann 8. desember 2020 sendi boð til tær triggjar undangóðkendur fyrítøkurnar, P/f Articon, P/f Búsetur og P/f M T Højgaard, at Føroya Handverksmeistarafelag noktaði limum sínum at bjóða uppá útboðið av svimjihöllini hjá Rúnávikar kommunu, og
 - tann 8. november 2021 sendi boð til tær triggjar undangóðkendur fyrítøkurnar, P/f Articon, P/f Búsetur og P/f M T Højgaard, at Føroya Handverksmeistarafelag noktaði limum sínum at bjóða uppá útboðið av svimjihöllini hjá Rúnávikar kommunu.
- ^{131.} Kappingareftirlitið metir omanfyri nevndu brot verða eina víðgongda kappingaravmarkandi avtalu við boykotti av einum útboðið, ið limir felagsins høvdu boðað Rúnávikar kommunu frá, at teir ynsktu at luttaka í. Kappingareftirlitið metir objektiva endamálið við viðtøkuni hjá Føroya Handverksmeistarafelag verða, at avmarkað kappingina og fáa kommununa at velja ein útboðshátt, ið var til fyrimums fyri undangóðkendur fyrítøkurnar, ið vóru limir felagsins.
- ^{132.} Kappingareftirlitið metir ikki, at subjektiva endamálið hjá Føroya Handverksmeistarafelag, at áleggja limunum sínum P/f Articon, Sp/f Bústadir og P/f M T Højgaard at boykoytta útboðið hjá Rúnávikar kommunu, við tí grundgeving at Føroya Handverksmeistarafelag og Byggiharrasamtak Føroya hava inngingið eina avtalu um ABF 06, var eitt legitimt endamál, og at atferðin hjá Føroya Handverksmeistarafelag var konstruktiv, loyal, alneyðug ella proportional. Somuleiðis metir Kappingareftirlitið, at tað er óviðkomandi fyri málið, hvat subjektiva endamálið hjá Føroya Handverksmeistarafelag var.
- ^{133.} Viðmerking nr. 2.2.1 - 2.3.3 frá Føroya Handverksmeistarafelag:
- 2.2.1. Kappingareftirlitið hevur í pkt. 100 skrivað, at:
- Kappingareftirlitið metir ikki, at tað í hesum málið er tørvur á, at gera eina endaliga avmarking av viðkomandi vørumarknaði, tá ið talan er um eitt útboð við trimum undangóðkendum fyrítøkum, P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard, sum vóru bjóðaðar at lata inn tilboð uppá bygging av einari svimjihøll fyri útboðsgevaran Rúnávikar kommuna.”
- 2.2.2. FHMF er av teirri fatan, at tørvur er á eini endaligari avmarking av viðkomandi vørumarknaðinum, vísandi til, at Rúnávikar Kommuna, umframt tær undangóðkendur fyrítøkurnar, kundi velja at lata verkætlanina til ein og hvønn triðjapart, og at Kommunan faktiskt valdi at samstarva við Sp/f Kanjon. Eisini varð útbjóðingartilfarið orðað á donskum, ið gjordi, at uppgávan ikki varð avmarkað til Føroyar.
- 2.3.1. Kappingareftirlitið skrivar í pkt. 101 og 102, at Kappingareftirlitið metir, at viðkomandi landafrøðiligi marknaðurin í hesum føri eru Føroyar. Í hesum málið er tó ikki tørvur á, at gera eina endaliga avmarking av viðkomandi landafrøðiliga marknaðinum, tá ið talan er um eitt útboð við trimum undangóðkendum fyrítøkum.”

Kappingareftirlitið

2.3.2. FHMF er av teirri fatan, at tørvur er á eini endaligari avmarking av viðkomandi landafrøðiliga marknaðinum. Hetta tí, at útbjóðingartilfarið hjá Runavíkar Kommunu var orðað á donskum, og at byggiarbeiði í Føroyum eisini verða gjørd av donskum arbeiðstakarum. Harumframt gjørdi Kommunan faktiskt avtalu við Sp/f Kanjon, ið ikki var undangóðkend til verkætlanina.

2.3.3. Vísandi til, at útbjóðingartilfarið varð orðað á donskum, mótmælir FHMF eisini, at landafrøðiligi marknaðurin var Føroyar. Dømi eru um, at entreprenøruppgávur verða lyftar av donskum arbeiðstakarum, harímillum politistøðin í Havn.

^{134.} *Víst verður til rættarsíðvenjuna um, at tað ikki er krav at avmarka viðkomandi marknað út yvir tað, sum er neyðugt til at lýsa faktuellu viðurskiptini í málinum sbrt. Bergqvist, Christian: Konkurrenceretten, 2. útg. síða 267.*

^{135.} *Kappingareftirlitið heldur fast í metingini um, at tað í hesum máli ikki er neyðugt at gera eina endaliga avmarking av viðkomandi vørumarknaði ella landafrøðiliga marknaði, grundað á, at talan var um eitt avmarkað útboð við trimum undangóðkendum fyrítøkum.*

^{136.} Viðmerking nr. 2.4.1 - 2.4.3 frá Føroya Handverksmeistarafelag:

2.4.1. Kappingareftirlitið skrivar tó í pkt. 116 – av óskiljandi orsökum – at:

“Sambært § 8 í lóg felagsins hjá Føroya Handverksmeistarafelag, skulu limir halda galdandi lógir, fyriskipanir og sáttmála felagsins. Eisini er ásett, at limir mega ikki á nakran hátt ella í nøkrum føri mótarbeiða felagnum. Brot á hesar ásetingar kunnu verða revsaðar við bót, sum nevndin skjýtur upp og aðalfundurin ger av, og eisini kunnu limir verða koyrdur úr felagnum í grovum førum. Løgfrøðiliga eru limir hjá Føroya Handverksmeistarafelag tó álagdir at fylgja boðum frá Føroya Handverksmeistarafelag sbrt. § 8 í lóg felagsins, eisini um samskipaða atferð, tá ið hesir annars mótarbeiða felagnum.”

2.4.2. FHMF ger galdandi, at ásetingin í viðtøkunnar § 8 er kappingarrættarlaga óviðkomandi. Talan er um eina áseting, ið er púra vanlig og alneyðug fyri vinnugeirafeløg og fakfeløg annars, og sum – líkasum felagið sjálvt – er fevnd og avmarkað av føroyskum rætti.

2.4.3. FHMF, sum eftir vanligum avtalureglum hevur fremstu tulkingarheimildina av lóg felagsins, ger galdandi, at, at ásetingin ikki krevur limirnar at fylgja § 8 í tann mun viðkomandi atferðin er í andsøgn við føroyskan rætt, harímillum heldur ikki, um atferðin er í andsøgn við kappingarlógina. Eingi dømi eru um, at ásetingin er handhevja í andsøgn við føroyskan rætt, og í ítøkiliga málinum um “Runavík Vandkulturhus” var heldur einki felag revsað sambært ásetingini.”

^{137.} *Kappingareftirlitið metir ikki, at viðtøkurnar í § 8 eru kappingarrættarlaga óviðkomandi, tá ið undangóðkendu fyrítøkurnar P/f Articon, Sp/f Bústadir og P/f M T Højgaard vóru lögfrøðiliga bundnar av viðtøkunum hjá Føroya*

Kappingareftirlitið

Handverksmeistarafelag, tá ið besar vóru álagdar av Føroya Handverksmeistarafelag at boykotta útbodið av svimjihöllini hjá Runavíkar kommunu og harvið fremja brot á kappingarlógina § 6, stk. 1.

^{138.} Viðmerking nr. 2.5.1 frá Føroya Handverksmeistarafelag:

2.5.1. Vísandi til omanfyri lýstu málgongd ger FHMF galdandi, at atferðin hjá felagnum á ongan hátt yvirhøvur er í andsøgn við kappingarlógina, men at atferðin tvørturum hevur verið samsvarandi lógligu og legitimu og avtaluni partanna millum frá 2006, ið millum annað segði, at Runavíkar Kommuna hevði skyldu at tilevna útbjóðingartilfarið á ein slíkan hátt, at greiða var á veitinginum og vavinum og innihaldinum av teimum. Samstundis ger FHMF galdandi, at atferð felagsins er samsvarandi kappingarlógini § 1, hvørs endamál er við virknari kapping at fremja eina fulldygga samfelagsliga tilfeingisnýtslu til gagns fyri fyrirkur og brúkarar.

^{139.} *Kappingareftirlitið metir omanfyri nevndu brot verða eina víðgongda kappingaravmarkandi avtalu við boykott av einum útbodi, ið limir felagsins høvdu boðað Runavíkar kommunu frá, at teir ynsktu at luttaka í.*

Kappingareftirlitið metir, at subjektiva endamálið hjá Føroya Handverksmeistarafelag, at áleggja limum sínum P/F Articon, Sp/f Bústaðir og P/f M T Højgaard at boykoytta útbodið hjá Runavíkar kommunu tí, at Føroya Handverksmeistarafelag og Byggiharrasamtak Føroya hava inngingið eina avtalu um ABF 06, var ikki eitt legitimt endamál, og at atferðin hjá Føroya Handverksmeistarafelag kann ikki heimilast við støði í §1 í kappingarlógini. Harumframt metir Kappingareftirlitið, at tað er óviðkomandi fyri málið, hvat subjektiva endamálið hjá Føroya Handverksmeistarafelag var.

^{140.} *Kappingareftirlitið hevur ikki viðmerkingar til viðmerkingarnar nr. 2.5.2 – 2.5.3 frá Føroya Handverksmeistarafelag.*

^{141.} Viðmerking nr. 2.5.4 frá Føroya Handverksmeistarafelag:

2.5.4. Tvørturum ger FHMF galdandi, at orsøkin til, at Runavíkar Kommuna eingi boð fekk uppá Svímjihöllina, var:

at Runavíkar Kommuna sýtti fyri at tilevna útbjóðingartilfarið samsvarandi galdandi lógarreglum og gjørdi semjuni frá 2006, harímillum ABF 06 § 2, stk. 2.

At Runavíkar Kommuna sýtti fyri at útseta boðfreistina til tess at gera útbjóðingartilfarið nøkulunda liðugt og lógligt.

^{142.} *Kappingareftirlitið metir, at orsøkin til, at Runavíkar kommunu ikki fekk boð uppá útbodið ikki eru somu orsøkir, sum Føroya Handverksmeistarafelag pástendur, men hinvegin, at bettar var orsøka av, at Føroya Handverksmeistarafelag:*

- tann 8. desember 2020 sendi boð til tær triggjar undangóðkendur fyrirkurnar, P/f Articon, P/f Búsetur og P/f M T Højgaard, at Føroya Handverksmeistarafelag noktadi limum sínum at bjóða uppá útbodið av svimjihöllini hjá Runavíkar kommunu, og

Kappingareftirlitið

- tann 8. november 2021 sendi boð til tær triggjar undangóðkendur fyrítøkurnar, P/f Articon, P/f Búsetur og P/f M T Højgaard, at Føroya Handverksmeistarafelag noktaði limum sínum at bjóða uppá útboðið av svimjihøllini hjá Runavíkar kommunu.

^{143.} Kappingareftirlitið hevur ikki viðmerkingar til punkt 2.5.5.

^{144.} Viðmerking nr. 2.6.1 - 2.6.3 frá Føroya Handverksmeistarafelag:

2.6.1. Kappingareftirlitið skrivar í pkt. 142 í iilmælinum, at:

“Vatnrættar avtalur eru avtalur, sum eru gjørdar millum fyrítøkur, ið eru í sama liði innan framleiðslu ella sølu. Hettar merkir, at tað er talan um avtalur um samskipan millum kappingarneytar.”

2.6.2. Kappingareftirlitið skrivar í pkt. 143 í iilmælinum, at:

“[...] tað í málinum er talan um eina vatnrætta (horisontala) avtalu v.m., tá ið Føroya Handverksmeistarafelag, P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard samskipaðu sína atferð um at boykotta útboðið hjá Runavíkar kommunu tann 8. november 2021, tá ið undangóðkendur fyrítøkurnar vóru noktaðar at bjóða og hesar valdu at ikki bjóða uppá útboðið hjá Runavíkar kommunu um bygging av svimjihøll í Runavík. Hettar verður grunda á, at P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard í útboðnum vóru beinleiðis kappingarneytar, ið hvør sær høvdu givið Runavíkar kommunu tilsøgn um at luttaka í útboðnum um svimjihøllina í Runavík. Føroya Handverksmeistarafelag er vinnugreinafelag fyri P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard“

2.6.3. FHMF ger galdandi, at Kappingareftirlitið hevur gjørt eina skeiva analysu av faktisku og lögfrøðiligu umstøðunum í málinum, tí viðkomandi avtalan, sum hetta málið snýr seg um, nevnliga ikki er gjørd millum fyrítøkur í sama liði innan framleiðslu ella sølu, soleiðis sum fttirlitið allýsir vatnrættar avtalur, og tískil heldur ikki er ein avtala um samskipan millum kappingarneytar.

^{145.} Kappingareftirlitið hevur ikki gjørt eina skeiva analysu av faktisku ella lögfrøðiligu umstøðunum í málinum.

^{146.} Víst verður til Konkurrenceloven med kommentarer 4. útg., s. 265-266, har vatnrættar (horisontalar) avtalur verða soleiðis lýst: “Det centrale ved horisontale aftaler er, at det er aftaler, som er indgået mellem virksomheder, der befinder sig på samme led i produktions- eller distributionskæden. Det indebærer, at der typisk er tale om aftaler mellem aktuelle eller potentielle konkurrenter” ... “Boykot kan bestå i en aftale mellem to eller flere virksomheder om enten helt at stoppe leverancer til en bestemt aftager eller at stoppe indkøb fra en bestemt leverandør.” ... “Uanset det eksakte indhold af aftalen om boykot vil der være tale om en aftale, der oplagt har til formål at begrænse produktionen eller afsætningen i strid med § 6, stk. 2, eller art. 101, stk. 1, litra b.”

^{147.} Fyritøkurnar P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard vóru kappingarneymar í sama liði, tá ið tær høvdu boðað Runavíkar kommunu frá, at tær ynsktu at luttaka í útboðnum. Hóast tað var Føroya Handverksmeistarafelag, ið samskipaði viðtøkuna um boykott, broytir hetta ikki kappingarstøðuna hjá fyritøkunum í útboðnum.

^{148.}

Viðmerking nr. 2.6.4 - 2.6.5 frá Føroya Handverksmeistarafelag:

2.6.4. Víst verður eisini til Bergqvist, Christian, Konkurrenceretten, 2. útg., s. 261, 278, 375, ið somuleiðis staðfestir, tað vanliga ikki er avtalan og samstarvið, ið er kappingaravlagandi, men einstakir lutir í avtaluni ella samstarvinum, ið ikki mugu viðgerast isolerað frá annars legitimu avtaluni.

2.6.5. FHMF ger harumframt galdandi, at málið nettupp beint øvut snýr seg um semjuna frá 2006 og ABF 06 §§ 1, stk. 7, og 2, stk. 2, ið var ein lóglig avtala tvørturum arbeidstakara- og byggiharraliðið, ið til fyrimun fyrri báðar partar, forfylgdi týðandi, kappingarfremjandi og effektivum áhugamállum, sbr. eisini kappingarlógin § 1, harímillum í ítökiliga málinum serstakliga, at Runavíkar Kommuna fekk best møguliga og bíligasta tilboðið, sbrt. eisini málslýsingini omanfyri og endurgivna byggirættarlaga lesnaðinum.

^{149.} Føroya Handverksmeistarafelag vísir til Bergqvist, Christian: Konkurrenceretten, 2. útg., ið verður nýtt sum kelda fyrri at staðfesta, at tað ikki er avtalan og samstarvið, ið er kappingaravlagandi, men einstakir lutir í avtaluni ella samstarvinum, ið ikki mugu viðgerast isolerað frá annars legitimu avtaluni.

^{150.} Christian Bergqvist viðger á s. 261 í Konkurrenceret, 2. útg. “accessoriske elementer” sum í sjávlum sær ikki skal verða sæð sum eitt endamálsbrot, um hetta rímliga kann verða sæð sum knýtt at einari undirliggandi og legitimari avtalu. Hetta málið snýr seg ikki um “accessoriske elementer” í avtaluni millum Føroya Handverksmeistarafelag, P/f Articon, Sp/f Bústaðir og P/f M T Højgaard, men um viðgongda kappingaravmarking við boykoytti av útboðnum av svimjihöllini í Runavík.

^{151.} Christian Bergqvist viðger á s. 278 í Konkurrenceret, 2. útg. “bagatelagtige aftaler” som ikki avmarka kappingina og “andre mærkebarhedstest om konkurrencebegrænsning er accessorisk til andre aftaler”. Málið snýr seg hvørki um “bagatelagtige aftaler” ella “accessoriske elementer i aftalen”.

^{152.} Bergqvist, Christian: Konkurrenceret 2. útg, skrivur á s. 375 fylgjandi: “Motsat karteller og hardcore-konkurrencebegrænsninger kan andre former for horisontale samarbejder ikke bedømmes frigjort fra det legitime formål, de søger at realisere.” Kappingareftirlitið er av tí fatan, at málið snýr seg um “hardcore-konkurrencebegrænsninger” – nemliga viðgongda kappingaravmarking við boykoytti av útboðnum hjá Runavíkar kommunu.

^{153.} Bergqvist, Christian: Konkurrenceret 2. útg, skrivur á s. 259 fylgjandi: “... må det antages, at formålsovertrædelser er de adfærdformer, som enten a) er særlig egnet, b) hvor der er særlig erfaring for, eller c) har særlig potentiale for at skade konkurrencen. Dette fastlægges endvidere på baggrund af aftalens objektive indhold og formål samt dens juridiske og faktuelle

Kappingareftirlitið

kontekst, således at den ikke analyseres frigjort fra det øvrige aftalekompleks og de rimelige formål, som søges realiseret. Derimod er det irrelevant, i) hvad parternes subjektive formål var...”

^{154.} Kappingareftirlitið metir objektiva endamálið við viðtøkuni hjá Føroya Handverksmeistarafelag verða at avmarka kappingina fyri fyrimums fyrri limir felagsins við at ávirka hvønn útbjóðingarátt Runavíkar kommuna brúkti í samband við útbóðið av svimjihøllini í Runavík. Kappingareftirlitið metir eisini, at tað er óviðkomandi fyri málið, hvat subjektiva endamálið hjá Føroya Handverksmeistarafelag var sbrt. Bergqvist, Christian: Konkurrenceret 2. útg., síða 259.

^{155.} Viðmerking nr. 2.6.6 frá Føroya Handverksmeistarafelag:

2.6.6. Víst verður til Wouters v.fl. móti Det nederlandske Advokatråd, mál C-309/99, præmis 97, sum tó hevði eitt nakað øðrvísi faktum, men sum segði, at:

“Det bemærkes imidlertid, at det ikke nødvendigvis er alle aftaler mellem virksomheder eller alle vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder, som begrænser parternes eller én af parternes handlefrihed, der er omfattet af det forbud, der er fastsat i [TEUF artikel 101, stk. 1]. Ved anvendelsen af denne bestemmelse på en konkret sag, skal det nemlig først tages i betragtning, i hvilken overordnet sammenhæng den pågældende virksomhedssammenslutnings vedtagelse indgår og har virkninger, og herunder særligt, hvilke mål der søges nået med vedtagelsen [...] Det skal herefter undersøges, om de konkurrencebegrænsende virkninger, som opfyldelsen af de nævnte mål medfører, er uadskilleligt forbundne hermed”

Kappingareftirlitið metir ikki ljústa dømi er viðkomandi fyri málið um boykoytt ella kann samanberast við bettar í mun til lógarásetingarnar. Kappingareftirlitið vísur eisini aftur, at Kappingareftirlitið eigur at gera eina kanning av “om de konkurrencebegrænsende virkninger, som opfyldelsen af de nævnte mål medfører, er uadskilleligt forbundne hermed”, tá ið talan ikki er um eina hjáavtalu.

^{156.}

Viðmerking nr. 2.6.7 - 2.6.10 frá Føroya Handverksmeistarafelag:

2.6.7. FHMF ger galdandi, at hetta merkir, at Kappingareftirlitið fyrst má meta um yvirskipaða sambandið, ið sonevnda atferðin tekur støði og hevur ávirkan í, harímillum hvørji endamál atferðin skal realisera. Í øðrum lagi skal eftirlitið gera eina proportionalitetsmeting, sambært hvørjari Kappingareftirlitið skal kanna, um møguliga kappingaravmarkandi avleiðingarnar, sum avtalan ber í sær, eru neyðugar til tess at røkka endamálinum við avtaluni.

2.6.8. FHMF ger galdandi, at skjalfasta og kappingarfremjandi endamálið við semjuni frá 2006 og ABF 06 § 2, stk. 2, forfylgdi einum greitt legitimum endamálið, ið notoriskt er púra avgerðandi fyri veruliga prískapping, sbr. kappingarlógin § 1, og at kravið hjá FHMF um, at semjan frá 2006, ABF 06 §§ 1, stk. 7, og 2, stk. 2, og útbjóðingarlógin § 2a, stk. 1, varð virt, ikki kann skiljast frá viðkomandi nevndu semju.

Kappingareftirlitið

2.6.10. FHMF ger galdandi, at til tess at handheva avtaluna, endamál hennara og skyldurnar partanna millum, var alneyðugt hjá FHMF og feløgnum at biðja Runavíkar Kommunu nágreina og lögfasta útbjóðingartilfarið, sbrt. ABF 06 §§ 1, stk. 7, og 2, stk. 2, og ikki at bjóða fyrr enn hetta var gjørt.

2.6.11. FHMF ger harumframt galdandi, at atferðin hjá felagnum skjalfast var greitt proportional, og at felagið – áðrenn sonevndu atferðina, ið eftirlitið áttalar – í einum beinleiðis, effektivum og konstruktivum samskiftishátti, sambært hvørjum Runavíkar Kommuna beinleiðis varð vegleidd um, hvussu ólógliga og grovt mangulfulla útbjóðingartilfarið kundi rættast til tess bara nøkulunda at samsvara við semjuna frá 2006 og ABF 06 § 2, stk. 2, og føroyska lóggávu, royndi øll onnur alternativ og minni inntrívandi stig.

- ^{157.} *Kappingareftirlitið ger enn einuferð greitt, at talan ikki eru um eina hjáavtalu, men viðgongda kappingaravmarking við boykotti av einum útbóði.*
- ^{158.} *Kappingareftirlitið metir objektiva endamálið við viðtøkuni hjá Føroya Handverksmeistarafelag verða at avmarkað kappingina fyri fyrimums fyri limir felagsins við at ávirka hvønn útbjóðingarátt Runavíkar kommunu brúkti í samband við útbóðið av svimjihöllini í Runavík.*
- ^{159.} *Kappingareftirlitið metir ikki, at subjektiva endamálið hjá Føroya Handverksmeistarafelag, at áleggja limunum sínum P/f Articon, Sp/f Bústaðir og P/f M T Højgaard at boykoytta útbóðið hjá Runavíkar kommunu, við tí grundgeving at Føroya Handverksmeistarafelag og Byggharrasamtak Føroya hava inngingið eina avtalu um ABF 06 var eitt legitimt endamál ella var proportional.*
- ^{160.} *Kappingareftirlitið metir eisini, at tað er óviðkomandi fyri málið, hvat subjektiva endamálið hjá Føroya Handverksmeistarafelag var sbrt. Bergqvist, Christian: Konkurrenceret 2. útg., síða 259.*
- ^{161.} Viðmerking nr. 2.6.12 og 2.6.13 frá Føroya Handverksmeistarafelag:
2.6.12. Víst verður í hesum sambandinum eisini til Engsig Sørensen, Karsten, Regulating Competition in the EU, 2. útg., s. 59 og 61:

“The Commission and the courts have developed a practice whereby conditions which restrict competition and which are part of a transaction which is not restricting on competition are not assessed individually, provided they are part of an agreement that is otherwise lawful.”

In order for the doctrine on ancillary restraints to apply, the restraint in question must be necessary for the (lawful) agreement with which it is connected and it must be proportional. These conditions will be fulfilled if it is concluded, from objective factors, that it would be difficult or impossible to perform the agreement or activity without the restraint in question”.

Kappingareftirlitið

2.6.13. Til samanberingar verður til C-399/93: Luttikhuis (EU:C:1995:434, premiss 12-14), og T-112/99: Métropole télévision (M6) v.fl. (EU:T:2001:215, premiss 104 ff.), sum tó snúðu seg um hjáavmarkingar í vatnrættum avtalum og Madsen, Palle Bo, Markedsret 1, s. 125.

- ^{162.} Brotið, ið víst verður til í *Regulating Competition in the EU* á s. 59 og 61 fevnir um hjáavmarkingar, og ikki viðgongda kappingaravmarking við boykotti í vatnrøttum avtalum.
- ^{163.} Víst verður til Engsig Sørensen, Karsten, *Regulating Competition in the EU*, 2. útg., s. 154: “Some categories of agreements will almost never fall under Article 101 (1). This concerns cooperation between undertakings that are not competitors as defined in the previous section. The same applies to competition concerning an activity which does not influence the relevant parameters of competition. In addition to this, there are certain agreements that in principle always fall within the scope of Article 101 (1). These are classic cartel agreements, such as pricing agreements, agreements on production limits, and agreements on market sharing which, as already stated, clearly have negative effects on the market” (*Kappingareftirlitið hevur stikað undir*).
- ^{164.} Somuleiðis snýr Madsen, Palle Bo, *Markedsret 1*, s. 125 um hjáavmarkingar, og er tí ikki viðkomandi fyri viðgongda kappingaravmarking (boykott).
- ^{165.} Somuleiðis metir Kappingareftirlitið at C-399/93: Luttikhuis (EU:C:1995:434, premiss 12-14) og T-112/99: Métropole télévision (M6) v.fl. (EU:T:2001:215, premiss 104 ff.) eru óviðkomandi fyri málið, tá ið hesi mál snúgva seg um hjáavmarkingar, og ikki viðgongda kappingaravmarking (boykott).
- ^{166.} Kappingareftirlitið metir ikki, at málið snýr seg um eina hjáavmarking, men hinvegin eina viðgongda kappingaravmarkandi avtalu við boykotti av einum útboðið, ið limir felagsins høvdu boðað Runavíkar kommunu frá, at teir ynsktu at luttaka í.
- ^{167.} Viðmerking nr. 2.6.14 - 2.6.15 frá Føroya Handverksmeistarafelag:
- 2.6.14. Eftirlitið skrivar í pkt. 144, at:
- “Sambært ES-siðvenju, kunnu nøkur sløg av avtalum v.m. millum fyrirkur verða so skaðilig fyri kappingina, at tað ikki er neyðugt at kannað virknaðin av kappingaravmarkingini. Hendan siðvenja hevur sín uppruna í, at nøkur avtalusløg verða mett at verða skaðilig fyri vanligu treytirnar innan kapping. Fyri at vísa á, at ein avtala hevur eitt kappingaravmarkandi endamál uttan at gera eina meting av fylgjunum, skulu fyriligga álitandi og haldgóðar royndir frá evropeiskum kappingarmyndugleikum ella dómsvaldið, ið stuðlam at hettar slagið av avtalu, vanliga er mett at verða skaðiligt fyri kappingina.”

2.6.15. Fyrst ger FHMF galdandi, at Kappingareftirlitið eigur at varpa ljós á, at spurningurin um sonevnd endamálsbrot skal viðgerast restriktivt, sbrt. C-67/13P Groupement des cartes bancaires premiss 58; E-3/16 – Ski Follo Taxidrift AS, premiss 62, ið eisini sigur, at eitt hvørt ivamál sambært

Kappingareftirlitið

grundleggjandi rættarprinsippum skal koma fyrirkomulag til góðar; PFF-málið, premiss 421; og Bergqvist, Konkurrenceret, 2. útg., ss. 261 og 263 við tilvísingum í notu 102.

- ^{168.} Christian Bergqvist viðger á s. 261 í Konkurrenceret, 2. útg. “accessoriske elementer” sum í sjávlum sær ikki skal verða sæð sum eitt endamálsbrot, um hesi rimiliga kunnu verða sæð sum knýtt at einari undirliggandi og legitimari avtalu. Málið snýr seg ikki um “accessoriske elementer” í viðtøkuni millum Føroya Handverksmeistarafelag, P/f Articon, Sp/f Bústadir og P/f M T Højgaard, men um viðgongda kappingaravmarking við boykoytti av útboðnum av svimjihøllini í Runavík.
- ^{169.} Christian Bergqvist skrivar fylgjandi á s. 263 í Konkurrenceret, 2. útg.: “Første led tager altså udgangspunkt i aftalens objektive formål, og om dette synes inden for gruppen af etablerede skadesteorier. Via andet led i den todelte analyse kan vilkår herefter både blive omfattet og undtaget fra det restriktive formålsbegreb, såfremt deres kontekst gør dette relevant.
- ^{170.} ... Det er tilmed muligt at være helt uden forkonkurrencelovens § 6 og Artikel 101, såfremt et vilkår eller en aftale er objektivt nødvendig, fx for at beskytte den offentlige sundhed eller sikkerhed eller andet anerkendelsesværdigt formål. Det eneste, som er forholdsvis klart, er, at begrebet skal anvendes restriktivt, således at uoverlagte udvidelser undgås.”
- ^{171.} Í sonevnda PFF málinum (Konkurrençerádsafgørelse den 23. Februar 2022 om kollektivt boykot af Bilbasen i Peugeot Forhandler Foreningen) premiss 421 stendur fylgjandi: “Begrebet “konkurrencebegrænsede formål” skal fortolkes indskrænkende. For at kunne begrunde at en aftale har et konkurrencebegrænsede formål, uden at det er nødvendigt at foretage en analyse af dens følger, må der foreligge pålidelige og solide erfaringer for, at det kan fastslås, at aftalen efter sin art er skadelig for konkurrencen.” Í sama málið stendur eisini fylgjandi í premiss 434: “Det finder støtte i retspraksis og juridisk litteratur, at aftaler m.v. om boykot har til formål at begrænse konkurrencen, fordi de udgør overtrædelser, der i sig selv er tilstrækkelig skadelige for konkurrencen. Det skyldes bl.a., at sådanne aftaler bryder med grundprincippet bag TEUF artikel 101 – som svarer til konkurrencelovens § 6, stk. 1, og som kommer til udtryk i EU-retspraksis – om, at hver enkelt erhvervsdrivende uafhængigt skal tage stilling til den politik, som denne vil føre på et marked. En aftale m.v. om boykot kan således fjerne den konkurrencemæssige risiko, der ellers ligger i, at en virksomhed selvstændigt træffer beslutning om sin markedsadfærd. Dertil kommer, at en boykot kan forringe og i værste fald eliminere det produkt/ den virksomhed, der er genstand for en boykot, fordi den boykottede virksomhed ikke kan opnå adgang til kunder, varer, tjenester, som denne ville have fået adgang til under en velfungerende konkurrence.”
- ^{172.} Kappingareftirlitið metir objektiva endamálið við viðtøkuni hjá Føroya Handverksmeistarafelag verða at avmarka kappingina fyri fyrimuns fyri limir felagsins, og harvið fevnd av bólkinum viðkenddu skadaástøði sum fevnur um 1) framstendur serliga egna, 2) har serligar royndir fyriliggja ella 3) hevur serligar møguleikar at skada kappingina sbrt. Bergqvist, Christian: Konkurrenceretten 2. útg., síða 262.
- ^{173.} Kappingareftirlitið metir ikki, at subjektiva endamálið hjá Føroya Handverksmeistarafelag, at áleggja limum sínum P/f Articon, Sp/f Bústadir og P/f M T Højgaard at boykoytta útboðið hjá Runavíkar kommunu, við tí grundgeving at Føroya Handverksmeistarafelag og Byggiharrasamtak Føroya hava inngingið eina avtalu um ABF 06, kann metast sum objektivt neyðugt á støði við at verja almenna heilsu ella at verja almenna trygd sbrt. Bergqvist, Christian: Konkurrenceretten 2. útg., síða 263.

Kappingareftirlitið

- ^{174.} *Víðurkendu endamálsbrotini fevna um objektivar mettar atferðarbættir sum eru 1) serliga egnadir, 2) har serligar royndir fyriligga ella 3) hevur serligar møguleikar at skada kappingina, er í málinum víðgjørt restriktívt og harvið ikki víðgjørt víðka sbrt. Bergqvist, Christian: Konkurrenceretten 2. útg., síða 259 og 263.*
- ^{175.} *Kappingareftirlitið vísur á premiss 48-54 í C-67/13P Groupement des cartes bancaires, ið stuðlar rættarsíðvenjuna, um at nakerir bættir av samskipan millum fyrítøkur, kann verða so mikið skadilig fyri kappingina, at tað ikki er neyðugt at kanna virknadina fyri kappingina.*
- ^{176.} *Ski Follo Taxidrift AS, premiss 62 sigur fylgjandi: “For det tredje minner EFTA-domstolen om at det påhviler ESA eller den nasjonale konkurransemyndighet å legge frem dokumentasjon som er egnet til å bevise eksistensen av de omstendigheter som utgjør en overtredelse av EØS-avtalen artikkel 53. Sett hen til garantiene gitt i artikkel 6 nr. 2 i Den europeiske menneskerettskonvensjon, følger det av prinsippet om uskyldspresumisjon at tvilen må komme til gode foretak som er omfattet av et vedtak som fastslår en overtredelse (se sak E-15/10 Posten Norge mot ESA, Sml. 2012 s. 246, avsnitt 93).*
- ^{177.} *Kappingareftirlitið hevur í málinum víst á, at Føroya Handverksmeistarafelag og undangóðkendu fyrítøkurnar faktueli avmarkaðu kappingina, tá ið Føroya Handverksmeistarafelag samskipaði við undangóðkendu fyrítøkurnar P/f Articon, Sp/f Bústadir og P/f M T Højgaard tann 8. desember 2020 og 8. november 2021, og noktaðu undangóðkendu fyrítøkunum at bjóða uppá útboðið av svimjihöllini hjá Ránavíkar kommunu. Kappingareftirlitið víðleggur teldupostsamskipti millum Føroya Handverksmeistarafelag og undangóðkendu fyrítøkurnar frá 8. desember 2020 og tann 8. november 2021 sum fylgiskjal nr. 5.3. og 5.4. til hesa avgerð.*
- ^{178.} *Ski Follo Taxidrift AS, premiss 66 sigur í samsvari við rættarsíðvenjuna um endamálsbrot fylgjandi: “En avtale er tilstrekkelig skadelig for konkurransen til å kunne anses som en formålsrestriksjon bare om dens skadelige natur lett lar seg påpeke. For denne vurdering kreves ikke en full undersøkelse av avtalens faktiske eller mulige virkninger. Den kan heller ikke innebære at det skal gjennomføres en vurdering av avtalens konkurransefremmende og konkurransebegrensende virkninger og dermed heller ikke anvendelse av en såkalt “rule of reason”.”*
- ^{179.} *Víðmerking nr. 2.6.16 - 2.6.19 frá Føroya Handverksmeistarafelag:*
- 2.6.16. Næst ger FHMF galdandi, at Konkurrencerådsafgørelse den 23. februar 2022: Kollektiv bojkott af Bilbasen i Peugeot Forhandler Foreningen (“PFF-málið”) pkt. 434, sum Kappingareftirlitið styðjar seg til í fótnotu 24 og 25 – eins og aðrastaðni í Tilmælinum – ikki kann sammetast við hetta málið.
- 2.6.17. Sambært pkt. 10 í PFF-málinum var málgongdin millum annað soleiðis:
- at Peugeot Forhandler Foreningen (hiðani “PFF”) setti í verk eina røð av tiltøkum fyri marknaðarføring av Peugeot akførum í Danmark, harímillum Peugeot bilhandlar ikki skuldu lýsa á donsku heimasíðuni “www.bilbasen.dk”; hetta til fyrimun fyri kappingarneytan hjá www.bilbasen.dk, sonevnda “www.biltorvet.dk”, ið PFF hevði ynski um at stuðla
- at tiltøkini í tí málinum vardu í minst 1 ½ ár.

at danska Kappingareftirlitið metti, at objektiva endamálið við viðtøkuni hjá PFF var at avmarka kappingina á marknaðinum fyri lýsingar á bilaportalum í Danmark við at seta Bilbasan í eina verri kappingarstöðu, og at seta vanlig kappingarparametur, so sum góðsku og prís, uttanfyri ávirkan.

2.6.18. FHMF ger galdandi, at týðandi munur er á:

a) kollektivt skipaðari og duldari atferð, sum verður lögð til rættis í einum munandi tíðarskeiðið til tess yvirhøvur at boykotta ein kappingarneyta á marknaðinum til fyrimum fyri ein annan kappingarneyta, ið PFF og limir tess ynsktu at taka framum, og sum nettupp ikki spretti úr ella var neyðugt fyri sáttmálafulnaðinum av legitimum avtalam, ið forfylgdi avgerðandi kappingarfremjandi endamálum, og

b) atferðini hjá FHMF, sum í einum beinleiðis, effektivum, gjøgnumskygdum og konstruktivum samskipti vegleiddi Runavíkar Kommunu um, hvussu útbjóðingartilfarið, ið Kommunan var komin við, kundi gerast so nøkulunda liðugt og í samsvar við útbjóðingarlógina § 2 a og semjuna frá 2006, harímillum ABF § 2, stk. 2, soleiðis at greiða var á faktisku og lögfrøðiligu lutunum í útbjóðingartilfarinum.

2.6.19. PFF-málið umboðaði eitt púra greitt og grovt kappingaravlagandi brot, ið gjørdi, at tveir onlinehandlar ikki kundu kappast um prís og góðsku. Í hesum málinum vóru vantandi boðini frá undangóðkendu fyrítøkunum eitt alneyðugt og síðsta stig, ið einans kom av, at Runavíkar Kommuna ikki ynskti at virða útbjóðingarlógina og semjuna frá 2006, ið Runavíkar Kommuna gjøgnum vinnugeirafelag sítt sjálvt hevði gjørt við FHMF, og sum nettupp skuldi tryggja, at arbeiðstakarinn kundi kappast um prís og góðsku, at byggiharrin fekk lægsta prísinn, og at útbjóðingartilfarið annars samsvaraði við føroyska lóggávu.

^{180.} *Kappingareftirlitið metir, at talan er ikki um eitt mál um hjáavtalar, undir hesum “accessoriske elementer” í avtaluni millum Føroya Handverksmeistarafelag, P/f Articon, Sp/f Bústadir og P/f M T Højgaard, men binvegin um viðgongda kappingaravlagning, tá ið Føroya Handverksmeistarafelag saman við undangóðkendu fyrítøkunum boykoyttaði útbøðið hjá Runavíkar kommunu.*

^{181.} *Kappingareftirlitið ynskir at vísa á, at málini hava tað í felag, at objektiva endamálið við viðtøkuni hjá Føroya Handverksmeistarafelag, var at avmarka kappingina fyri fyrimums fyri limir felagsins. Somuleiðis hava málini eisini tað í felag, at talan var um eitt grovt kappingaravlagandi brot, ið hevði við sær, at Runavíkar kommuna ikki fekk møguleikan at fáa undangóðkendu fyrítøkurnar at kappast, tí Føroya Handverksmeistarafelag og undangóðkendu fyrítøkurnar boykottaðu útbøðið.*

^{182.} *Kappingareftirlitið metir ikki, at Føroya Handverksmeistarafelag, P/f Articon, Sp/f Bústadir og P/f M T Højgaard í einum beinleiðis, effektivum, gjøgnumskygdum og konstruktivum samskipti vegleiddi Runavíkar kommunu um, hvussu*

Kappingareftirlitið

útbjóðingartilfarið kundi gerast liðugt ella um faktisku og lögfrøðiligu lutirnir í útboðnum. Víst verður til málslýsingina, serluga pkt. 24, 28, 31, 32, 33, 35, 39, 40, 46, 47, 52 og 54.

- ^{183.} *Kappingareftirlitið metir, at subjektiva endamálið hjá Føroya Handverksmeistarafelag at áleggja limunum sínum P/f Articon, Sp/f Bústaðir og P/f M T Højgaard at boykoytta útboðið hjá Runavíkar kommunu, við tí grundgeving at Føroya Handverksmeistarafelag og Byggiharrasamtak Føroya hava inngingið eina avtalu um ABF 06, er ikki viðkomandi fyri málið.*
- ^{184.} Viðmerking nr. 2.6.20 - 2.6.22 frá Føroya Handverksmeistarafelag:
- 2.6.20. Vísandi til pkt. 434 í somu avgerð, skrivar eftirlitið í pkt. 145 at:
- “Rættarsíðvenja og lögfrøðiligar bókmentir stuðla, at avtalur v.m. um boykott, altíð hava sum endamál at avmarka kappingina, tí at hesar fremja brot, ið sær sjálvum er nóg skaðiligt fyri kappingina. Avtalur um boykott er ein tilík avtala, har tað er greið rættarsemja um, at hon í sær sjálvum skaðar kappingina”
- 2.6.21. Pkt. 434, ið eftirlitið styðjar seg til, sigur – um nakað yvirhøvur – at avtalur um boykott kunnu vera kappingaravlagandi, og ikki, at tær altíð eru kappingaravlagandi.
- 2.6.22. Harumframt sigur avgerðin hjá Dómstólinum tann 19. mars 2015 í C-286/13 P, Dole Food Company v.fl. móti Evropa Kommissiónini, premiss 119, sum danska kappingareftirlitið styðjar seg til í pkt. 434, ikki, at boykott “altíð hava sum endamál at avmarkað kappingina”.
- ^{185.} *Pkt. 434 í avgerðini hjá danska kappingarráðnum tann 23. Februar 2022 um “Kollektiv boykot af Bilbasen i Peugeot Forhandler Foreningen” sigur fylgjandi: “Der findes støtte i retspraksis og juridisk litteratur, at aftaler m.v. om boykot har til formål at begrænse konkurrencen, for de udgør overtrædelser, der i sig selv er tilstrækkelig skadelige for konkurrencen. Det skyldes bl.a., at sådanne aftaler bryder med grundprincippet bag TEUF artikel 101 – som svarer til konkurrencelovens § 6, stk. 1, og som kommer til udtryk i EU-retspraksis – om, at hver enkelt erhvervsdrivende uafhængigt skal tage stilling til den politik, som denne vil føre på et marked. En aftale m.v. om boykot kan således fjerne den konkurrencemæssige risiko, der ellers ligger i, at en virksomhed selvstændigt træffer beslutning om sin markedsadfærd. Dertil kommer, at en boykot kan forringe og i værste fald eliminere det produkt/ den virksomhed, der er genstand for en boykot, fordi den boykottede virksomhed ikke kan opnå adgang til kunder, varer eller tjenester, som denne ville have fået adgang til under en velfungerende konkurrence.”*
- ^{186.} *Pkt. 119 i C-286/13 P, Dole Food Company v.fl. móti Evropa Kommissiónini sigur fylgjandi: “Det skal hvad nærmere angår udveksling af oplysninger mellem konkurrenter bemærkes, at de for begrebet samordnet praksis forudsatte kriterier koordination og samarbejde skal forstås ud fra den grundtanke, der ligger bag traktatens konkurrencebestemmelser, hvorefter enhver erhvervsdrivende uafhængigt skal tage stilling til den politik, han vil føre på det fælles marked (dom T-Mobile Netherlands m.fl., C-8/08, EU:C:2009:343, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis).”*

Kappingareftirlitið

- ^{187.} Brotini leggja dent á, at boykott hevur sum endamál at avmarka kappingina, tí at hesi brot bróta við meginregluna í TEUF art. 101 um, at hvør einstakur vinnurekandi skal sjálvstøugt taka støðu til, hvønn politikk sum hesin vil føra á marknaðinum. Kappingareftirlitið metir, at Føroya Handverksmeistarafelag, P/f Articon, Sp/f Bústadir og P/f M T Højgaard hava í málinum avmarkað kappingina í útboðnum hjá Runavíkar kommunu, tá ið undangóðkendu fyrítøkurnar ikki sjálvstøugt tóku støðu til, hvønn politikk tær ynsktu at føra á marknaðinum. Ístaðin var tað Føroya Handverksmeistarafelag, ið tók støðu til, hvønn politikk fyrítøkurnar skulu føra á marknaðinum í útboðnum hjá Runavíkar kommunu, tá ið fyrítøkurnar valdu at fylgja boðunum frá Føroya Handverksmeistarafelagnum um ikki at bjóða, og harvið tóku hesar ikki sjálvstøugt støðu til, hvønn politikk tær skuldu føra.
- ^{188.} Viðmerking nr. 2.6.23 - 2.6.24 frá Føroya Handverksmeistarafelag:
- 2.6.23. Tað er eisini serstakliga at viðmerkja, at faktisku umstøðurnar í málunum, ið danska eftirlitið til stuðuls fyri endamálssjónarmiðinum í PFF-málinum styðjar seg til, t.e. Kommissiónsavgerð tann 23. juli 1974 í Papiers Peints de Belgique, Kommissiónsavgerð tann 21. oktober 1998 í COMP/35.691 í Pre-insulated pipe cartel (“Rørkartel-málið”), avgerðin hjá Konkurrenceankenævnet tann 16. novembur 2012 í Dansk Ejendomsmæglerforening v.fl. móti Konkurrencerådet (“Boliga-málið”), og avgerðin hjá Konkurrenceankenævnet tann 21. oktober 2014 í Centralforeningen af Autoreparatører i Danmark mod Konkurrencerdet (“CAD-málið”) á ongan hátt yvirhøvar eru sambærlicar við hetta málið.
- 2.6.24. Hesum hevur FHMF eisini greitt eftirlitinum frá í brævinum tann 5. august 2022, í hvørjum FHMF burturvísur CAD-málinum og Boliga-málinum, ið eftirlitið upprunaliga styðjaði seg, sum púra ósambærlicar við faktisku umstøðurnar í hesum málinum.
- ^{189.} Í avgerðini hjá Kommissiónini frá 23. juli 1974 um Papiers Peints de Belgique var tað mett sum eitt endamálsbrot, tá ið ein sambinding av belgiskum tapetframleiðarum avgjordu ikki at avbenda vóru til ein seljara, tí at hesin m.a. ikki vildi rætta seg eftir ásettu handilstreytunum, undir hesum bindandi bruttoprísir.
- ^{190.} Í avgerðini hjá Kommissiónini frá 21. oktober 1998 í málinum COMP/35.691 um “Rørkartel” fann Kommissiónin, at samstarv um boykott var avtala millum byggifeløg og veitarar, ið vóru knýtt at einari verkætlan sum kappingarneytin Powerpipe hevði vunnið.
- ^{191.} Í avgerðini hjá Konkurrenceankenævnet tann 16. novembur 2012 í Dansk Ejendomsmæglerforening v.fl. móti Konkurrencerådet (“Boliga-málið”) var tað mett, at tað var eitt endamálsbrot í stríð við kappingarlógina § 6, tá ið ognarmeklaririrnir aftanfyrir bústaðarportalin boligsiden.dk høvdu avtalað at boykotta kappingarneytan við bústaðarportalinum boliga.dk. Tað sama gjordi seg galdandi í avgerðini hjá Konkurrenceankenævnet tann 21. oktober 2014 í Centralforeningen af Autoreparatører i Danmark mod Konkurrencerådet (“CAD-málið”), ið eisini var mett at verða eitt endamálsbrot í stríð við kappingarlógina § 6, tá ið CAD mæltu limum sínum at boykotta útboðsportalin hjá Autobutler.
- ^{192.} Öll málini hava tað í felag við hetta málið, at tey öll snúgva seg á um víðgongda kappingaravmarking við boykotti og endamálsbrot í stríð við kappingarlógina § 6.

Kappingareftirlitið

^{193.} Viðmerking nr. 2.6.25 og 2.6.26 frá Føroya Handverksmeistarafelag:

2.6.25. Kappingareftirlitið skrivur í pkt. 146, at:

“Sambært ES-siðvenju kann ein avtala verða kappingarliga avmarkandi, hóast avtalan ikki einans hevur sum endamál at avmarka kappingina, men eisini fylgir øðrum lógligum endamálum.”

2.6.26. Kappingareftirlitið styðjar seg til General Motors ímóti Kommissiónini frá 6. apríl 2006 í málinum C-551/03 pkt. 64. FHMF skal viðmerkja, at samanberingin er hópisleys, tí týðandi munir eru á hesum málinum – sum yvirhøvur ikki hevði sum endamál at avmarka kappingina – og nevnda málinum, ið eftirlitið styðjar seg til, harímillum:

at málið snúði seg um eina avtalu millum Opel Nederland og Opel-seljarar í Hollandi, ið hevði sum endamál at avmarkað ella forbjóða útflutningssølu av Opel-bilum til endabrúkarar í øðrum ES-limalondum og til aðrar Opel-seljarar, ið vórðu staðsettir í øðrum ES-limalondum, sbt. úrskurðinum í fyrsta instansi tann 21. oktober 2003, pkt. 23.

at Opel Nederland, til tess at røkka endamálinum, setti í verk ein afturhaldandi bonuspolitikk, sum í einum munandi tíðarskeiðið millum 1. oktober 1996 og 20. januar 1998 fullkomiliga útihýsti útflutningssølu til endabrúkarar frá bonuskampanjum, sbt. úrskurðinum í fyrsta instansi tann 21. oktober 2003, pkt. 25.

at Opel Nederland, til tess at røkka endamálinum, bannaði beinleiðis útflutningssølu til endabrúkarar í tíðarskeiðinum 31. august 1996 til 24. oktober 1996, og til aðrar Opel-seljarar í tíðarskeiðinum frá 31. august 1996 til 12. desember 1996, sbt. úrskurðinum í fyrsta instansi tann 21. oktober 2003, pkt. 25.

at Kommissiónin í tí málinum var av teirri fatan, at: “In the contested decision, the Commission describes the infringement as very serious since Opel Nederland impeded achievement of the objective of a single market [...] According to the decision, the infringement concerned the Netherlands market for the sale of new motor vehicles but also affected the markets in other Member States, and all those Member States in which the pre-tax prices of Opel cars were substantially higher than in the Netherlands must be regarded as potential sources of export demand. Opel Nederland acted intentionally, since it could not have been unaware that the measures were intended to restrict competition. In conclusion, the Commission considers that a fine must be imposed which penalises that very serious infringement in an appropriate way and excludes, by its deterrent effect, any repetition and that an amount of EUR 40 million is an appropriate amount as a basis for the determination of the amount of the fine.”, sbt. úrskurðinum í fyrsta instansi tann 21. oktober 2003, pkt. 27.

^{194.} *General Motors ímóti Kommissiónini frá 6. apríl 2006 í málinum C-551/03 pkt. 64 sigur fylgjandi: “For så vidt angår dette anbringendes første led er det tilstrækkeligt at konstatere, således som generaladvokaten har anført i punkt 67 i forslaget*

Kappingareftirlitið

til afgørelse, at en aftale, modsat hvad General Motors gør gældende, kan antages at have et restriktivt formål, selv om den ikke udelukkende har til formål at begrænse konkurrencen, men ligeledes forfølger andre, lovlige mål (jf. dom af 13.7.1966, forenede sager 56/64 og 58/64, Consten og Grundig mod Kommissionen, Sml. 1965-1968, s. 245, org.ref.: Rec. s. 429, på s. 496, dommen i sagen LAZ m.fl. mod Kommissionen, præmis 25, dom af 8.7.1999, sag C-235/92 P, Montecatini mod Kommissionen, Sml. I, s. 4539, præmis 122, og af 15.10.2002, forenede sager C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P — C-252/99 P og C-254/99 P, Limburgse Vinyl Maatschappij m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 8375, præmis 491). (Kappingareftirlitið hefur strikað undir)

^{195.} *Kappingareftirlitið metir tað verða viðkomandi fyri málið, at evropeiska rættarsíðvenjan er av tí fatan, at ein avtala kann verða mett at hava eitt restriktivt endamál, bóast avtalan ikki einans hevur sum endamál at avmarka kappingina, men somuleiðis eisini ynskir at uppfylla onnur lóglig endamál.*

^{196.} Viðmerking nr. 2.6.27 - 2.6.34 frá Føroya Handverksmeistarafelag:

2.6.27. Kappingareftirlitið skrivar í pkt. 148, at fyri at meta um ein avtala v.m. er skaðilig fyri kappingina til at kunna verða mett at hava kappingaravlagandi endamál, skal sambært evropeiskari síðvenju takast støðu til fylgjandi:

- 1) innihaldið í avtaluni,
- 2) endamálið, ið roynt verður at útinna, og
- 3) figgjargliga og rættarlaga sambandi, har avtalan inngongur.

2.6.28. Í hesum sambandinum kemur Kappingareftirlitið til, at:

“Kappingaravmarkingin, ið er framd í hesum málið, fevnir um samskipan av atferð millum Føroya Handverksmeistarafelag, P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/F M T Højgaard. Føroya Handverksmeistarafelag noktaði undangóðkendu fyrítøkunum at bjóða uppá útboðið hjá Runavíkar kommunu 8. desember 2020 og 8. november 2021, og undangóðkendu fyrítøkurnar samskipaðu sína atferð eftir boðum frá Føroya Handverksmeistarafelag, tá ið hesar ikki bjóðaðu uppá útboðið hjá Runavíkar kommunu tann 8. november 2021. Innihaldið í avtaluni v.m. fevnir tí um kollektivt boykott av útboðnum hjá Runavíkar kommunu.”

2.6.29. FHMF ger galdandi, at eftirlitið hevur manglar at taka hædd fyri samlaða kontekstinum, í hvørjum sonevnda avtalan v.m. inngekk, nevnliga semjuni frá 2006 og ABF 06 § 2, stk. 2, ið Runavíkar Kommuna móttvegis FHMF og Feløgnum hevði bundið seg til at virða, eins og heilt týðandi samskiftinum partanna millum í tíðarskeiðinum frá 2018 til 2022.

2.6.30. FHMF burturvísur – sum nevnt omanfyri – at innihaldið í avtaluni kann avmarkast til eina horisontala samskipan millum FHMF og feløgini, sambært hvørjari FHMF noktaði feløgnum at bjóða uppá útboðið hjá Runavíkar Kommununi tann 8. desember 2020 og tann 8. november 2021, og at innihaldið í avtaluni v.m. fevndi um kollektivt boykott av útboðnum hjá Runavíkar Kommununi.

Kappingareftirlitið

2.6.31. Tvørturum ger FHMF galdandi, at sonevnda samskipanin spretti beinleiðis úr eini avtalu, ið FHMF og Feløgini høvdu gjørt við Byggharrasamtak Føroya og Runavíkar Kommunu við støðið í áralangum undanarbeiði.

2.6.30. FHMF burturvísur – sum nevnt omanfyri – at innihaldið í avtaluni kann avmarkast til eina horisontala samskipan millum FHMF og Feløgini, sambært hvørjari FHMF noktaði feløgunum at bjóða uppá útboðið hjá Runavíkar Kommunu tann 8. desember 2020 og tann 8. november 2021, og at innihaldið í avtaluni v.m. fevndi um kollektivt boykott av útboðnum hjá Runavíkar Kommunu.

2.6.31. Tvørturum ger FHMF galdandi, at sonevnda samskipanin spretti beinleiðis úr eini avtalu, ið FHMF og Feløgini høvdu gjørt við Byggharrasamtak Føroya og Runavíkar Kommunu við støði í áralangum undanarbeiðið.

2.6.32. Tískil verður tað eisini greitt avvíst, tá Kappingareftirlitið í pkt. 150 í mun til treyt 2 skrivar, at:

“[...] tað objektiva endamálið við einum kollektivum boykotti, er at avmarkað kappingina við at seta kappingarneytar, kundar v.m. í eina vánaligari kappingarstöðu. Tá ið hugt verður eftir objektiva endamálinum við atferðini hjá Føroya Handverksmeistarafelag, P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard, var endamálið við einum kollektivum boykotti, at fáa Runavíkar kommunu at broyta útboðsleist og harvið betra um handilstreytirnar hjá undangóðkendu fyrirkonunum, ið skuldu bjóða.”

2.6.33. FHMF ger galdandi, at objektiva endamálið í málinum tvørturum skjalfast var, at Runavíkar Kommuna virði legitimu semjuna partanna millum frá 2006 og ABF § 2, stk. 2, soleiðis at endamálið við hesum avtalum kundu røkkast, harímillum, at kommunan tók so lítlan váða á seg sum gjørligt í mun til kostnaðarhækkingar, sbrt. millum annað byggilögfrøðiliga lesnaðinum, ið er endurgivin í lýsingini av málsgongdini, innanhýsis samskiptinum limanna millum, ið vísir teir byggharraváðar, ið arbeiðstakararnir høvdu eyðmerkt, sbrt. teldupostinum frá [nevndarlimur í FHMF og leiðslupersónur í Sp/f Búsetur] tann 26. januar 2022 og tíðindaskrivinum frá FHMF sama dag, eins og teldupostin [nevndarlimur í FHMF og leiðslupersónur í Sp/f Búsetur] tann 4. desember 2020, og tíðindabrævinum tann 22. februar 2022, og at undangóðkendu fyrirkonurnar kundu koma í veruliga effektiva kapping um lægsta boðið.

2.6.34. FHMF ger galdandi, at tað ikki sambært sínum endamálið er kappingaravlagandi at krevja sáttmálafulna sambært eini legitimari avtalu, í hesum málinum semjuni frá 2006 og ABF 06 § 2, stk. 2, ið greitt hava eitt legitimt endamál, sbrt. millum annað eisini Udvidet bekæmpelse af plasmacytose i Nordjylland, Konkurrencerådet 31. august 2005, pkt. 99, ið staðfesti, at ein avtala við einum legitimum endamáli ikki sambært sínum endamálið var í andsøgn við § 6.

Kappingareftirlitið

- ^{197.} *Kappingareftirlitið vísar enn einferð á, at talan ikki eru um eina hjáavtalu, men viðgongda kappingaravmarking við boykotti av útbøðnum hjá Runavíkar kommunu.*
- ^{198.} *Kappingareftirlitið metir objektiva endamálið við viðtøkuni hjá Føroya Handverksmeistarafelag verða at avmarka kappingina fyri fyrimuns fyri limir felagsins við at ávirka hvønn útbjóðingarbátt Runavíkar kommuna brúkti í samband við útbøðið av svimjihøllini í Runavík.*
- ^{199.} *Kappingareftirlitið metir, at subjektiva endamálið hjá Føroya Handverksmeistarafelag, at áleggja limunum sínum P/f Articon, Sp/f Bústaðir og P/f M T Højgaard at boykoytta útbøðið hjá Runavíkar kommunu, við tí grundgeving at Føroya Handverksmeistarafelag og Byggiharrasamtak Føroya hava inngingið eina avtalu um ABF 06, ikki var eitt legitimt endamál ella objektivt neyðugt á støði við at verja almenna heilsu ella at verja almenna trygd sbrt. Bergqvist, Christian: Konkurrenceretten 2. útg., síða 263.*
- ^{200.} *Kappingareftirlitið metir eisini, at tað er óviðkomandi fyri málið, hvat subjektiva endamálið hjá Føroya Handverksmeistarafelag var sbrt. Bergqvist, Christian: Konkurrenceret 2. útg., síða 259.*
- ^{201.} Viðmerking nr. 2.6.35, 2.6.36 og 2.6.15 frá Føroya Handverksmeistarafelag:
- 2.6.35. Skuldi Kappingarráðið – púra óvantað – komið til, at sonevnda boykottið kann vera eitt endamálsbrot, ger FHMF tiskil eisini galdandi, at atferðin einans spretti úr einum viðurkenningarverdigum og frælsum samstarvi millum FHMF og Byggiharrasamtak Føroya og limum felaganna, harímillum Articon, Búsetur og M T Højgaard og Runavíkar Kommunu, og at atferðin hjá FHMF í ítøkiligum samanhinginum var alneyðug, og at talan tiskil ikki var um eitt endamálsbrot, sbrt. Bergqvist, Christian, Konkurrenceret, 2. útg., s. 263, við tilvísingum til C-228/18 – Budapest Bank og C-67/13P – Groupement des cartes bancairesi.
- 2.6.36. Í Groupement des cartes bancairesi premiss 73 til 87 kritiseraði ES-Dómstólin netupp eisini, at ES-Kommissiónin og EU-Rætturin høvdu fordømt eitt inter-bank-gebyr uttan atlit til samanhingin og objektiva endamálið, júst soleiðis sum eftirlitið hevur gjørt í hesum tilmælinum.
- 2.6.15. Fyrst ger FHMF galdandi, at Kappingareftirlitið eigur at varpa ljós á, at spurningurin um sonevnd endamálsbrot skal viðgerast restriktivt, sbrt. C-67/13P Groupement des cartes bancairesi premiss 58; E-3/16 – Ski Follo Taxidrift AS, premiss 62, ið eisini sigur, at eithvørt ivamál sambært grundleggjandi rættarprinsippum skal koma fyrítøkunum til góðar; PFF-málið, premiss 421; og Bergqvist, Konkurrenceret, 2. útg., ss. 261 og
- ^{202.} *Víst verður til svarið frá Kappingareftirlitinum til viðmerkingina frá Føroya Handverksmeistarafelag omanfyri og svarið frá Kappingareftirlitinum til pkt. 2.6.15.*
- ^{203.} Viðmerking nr. 2.6.37 - 2.6.40 frá Føroya Handverksmeistarafelag:

Kappingareftirlitið

2.6.37. FHMF undrast tískil á, at Kappingareftirlitið í síni analysu av pkt. 3 tykist koma til, at:

“Í mun til fígjarliga og rættarliga samband, har avtalan inngongur, metir Kappingareftirlitið, at avtalan var egnað at avmarka kappingina, tá ið eingin av undangóðkendu fyrirkunum bjóðaði. Hettar setti Runavíkar kommunu í eina ringa kappingarstöðu, tá ið hendan valdi at innganga í eina avtalu við Sp/f Kanjon.”

[...]

Tá ið Føroya Handverksmeistarafelag noktaðu undangóðkendu fyrirkunum at bjóða uppá svimjihøllina, og undangóðkendu fyrirkurnar valdu at fylgja boðum frá Føroya Handverksmeistarafelag, hevði hetta við sær, at Runavíkar kommuna ikki fekk nakað boð uppá útboðið av svimjihøllini í Rúnavík.”

2.6.38. FHMF ger galdandi, at orsøkin til, at Runavíkar Kommuna eingi boð fekk uppá svimjihøllina, ikki var hon, at FHMF skuldi eitast at hava nokta limum sínum at bjóða.

2.6.39. Tvørturum ger FHMF galdandi, at tað er skjalfast, at kommunan ikki fekk nøkur boð, tí limir felagsins sjálvir sýttu fyri at bjóða uppá verkætlanina, og at hetta skjalfast kom av, at kommunan sjálv hevði forsømt at gjørt útbjóðingartilfarið samsvarandi føroyskari lóggávu og semjuni frá 2006, harímillum ABF 06 § 2, stk. 2.

Føroya Handverksmeistarafelag, P/f Articon, Sp/f Bústaðir ella P/f M T Højgaard hava ikki skjálprógvað, at nakað týddi á, at limir felagsins ikki ynsktu at bjóða uppá verkætlanina hjá Runavíkar kommunu.

2.6.40. Tískil ger FHMF eisini galdandi, at eftirlitið manglar at viðgera sambandið millum sonevndu atferðina og yvirskipaða legitima endamálið við semjuni frá 2006, og hvørt sonevnda atferðin hjá FHMF var ein hjáavmarking í mun til avtaluna, sbrt. eisini E-3/16 – Ski Follo Taxidríf AS, præmis 6-19, 62, 97, 99 og 102, Bergqvist, Christian, s. 431

^{204.} Kappingareftirlitið vísur enn einuferð á, at talan ikki eru um eina hjáavtalu, men viðgongda kappingaravmarking við boykotti av útboðnum hjá Runavíkar kommunu.

^{205.} Kappingareftirlitið metir somuleiðis, at objektiva endamálið við viðtøkuni hjá Føroya Handverksmeistarafelag verða at avmarka kappingina til fyri fyrimuns fyri limir felagsins, og harvið fevnd av bólkinum viðkendu skaðastøði sbrt. Bergqvist, Christian: Konkurrenceretten 2. útg., síða 262.

^{206.} Kappingareftirlitið metir, at subjektiva endamálið hjá Føroya Handverksmeistarafelag, at áleggja limunum sínum P/f Articon, Sp/f Bústaðir og P/f M T Højgaard at boykoytta útboðið hjá Runavíkar kommunu, við tí grundgeving at Føroya Handverksmeistarafelag og Byggiharrasamtak Føroya hava inngingið eina avtalu um ABF 06, ikki var eitt legitimt

Kappingareftirlitið

endamáll ella objektívt neyðugt á støði við at verja almenna heilsu ella at verja almenna trygd sbrt. Bergqvist, Christian: Konkurrenceretten 2. útg., síða 263.

^{207.} Kappingareftirlitið metir eisini, at tað er óviðkomandi fyri málið, hvat subjektiva endamálið hjá Føroya Handverksmeistarafelag var sbrt. Bergqvist, Christian: Konkurrenceret 2. útg., síða 259.

^{208.} Víst verður eisini til svarið frá Kappingareftirlitinum til viðmerkingina frá Føroya Handverksmeistarafelag í pkt. 2.6.15.

^{209.} Kappingareftirlitið hevur staðfest í málinum, at Runavíkar kommuna ikki fekk nakað boð frá undan góðkendu fyrítøkunum tann 8. november 2021.

^{210.} Kappingareftirlitið hevur ikki viðmerkingar til viðmerkingarnar nr. 2.6.41 – 2.7.2 frá Føroya Handverksmeistarafelag.

^{211.} Viðmerking nr. 2.7.3 - 2.7.5 frá Føroya Handverksmeistarafelag:

2.7.3. eftirlitið hevur í pkt. 160 til 162 skrivað, at:

“Tá ið avtalan v.m. um kollektivt boykott sambært sínum slagið, hevði eitt kappingaravmarkandi endamáll, hevur samskipanin sambært kvalitativu metingini við sær, at kappingaravmarkingin merkist. Hetta uttan mun til virknað av samskipanini.

Harumframt kann staðfestast, at samskipanin hevði tann faktiska virknað, at Runavíkar kommuna ikki fekk nakað boð inn, og hevði harvið ongin boð at velja í millum.

Kappingareftirlitið metir tí, at avtalan v.m. um kollektivt boykott av útboðnum hjá Runavíkar kommunu var egnað at ávirka kappingina sambært kravinum um hvørt hettar merkist.”

2.7.4. Vísandi til omanfyri nevndu sjónarmið skal FHMF staðiliga mótmæla, at sonevnda kollektiva boykottið yvirhøvur er fevnt av kappingarlógini § 6, stk. 1, enn minni, at tað sambært sínum slag hevði eitt kappingaravmarkandi endamáll.

2.7.5. Eisini ger FHMF galdandi, at tað ikki var felagið í sjálvum sær, ið varð varugt við grovu sáttmálabrotini hjá Runavíkar Kommununi í mun til semjuna frá 2006 og ABF 06 § 2, stk. 2, og útbjóðingarlógina § 2 a, stk. 1, men at tað tvørturum vóru viðkomandi limir felagsins. Hesir høvdu nettupp ikki bjóðað uppá verkætlanina, soleiðis sum hon sá út tann dagin Runavíkar Kommuna valdi ikki at leingja boðfreistina. Tað er sostatt skeivt, tá eftirlitið í pkt. 136 skrivar, at “Hóast undangóðkendu fyrítøkurnar ynsktu at verða við í útboðnum, valdi eingin at lata boð inn tann 8. november 2021, eftir at Føroya Handverksmeistarafelag hevði noktað undangóðkendu fyrítøkunum at bjóða uppá útboðið hjá Runavíkar Kommununi, um at byggja svimjihöll”.

^{212.} Kappingareftirlitið metir tað ikki verða skjálprógvnað, at undangóðkendu fyrítøkurnar ikki høvdu bjóðað uppá verkætlanina hjá Runavíkar kommunu og í hesum sambandi verður víst til pkt. 59 í málslýsingini, ið sigur fylgjandi: “Tann 24. januar 2022 var fundur í Vinnuhúsinum millum Føroya Handverksmeistarafelag og umboð fyri undangóðkendu

Kappingareftirlitið

fyrirøurnar, P/f Articon, P/f Búsetur og P/f M T Højgaard, um støðuna viðvíkjandi svimjihöllini í Runavík. Til fundin var skrivað eitt innanhýsis notat við fylgjandi: “Til viðgerðar var alment skriv at senda út frá F.H.M.F um støðuna við vandkulturbus í Runavík. Eg PFJ¹⁴ noteraði mær at tað var undrunarvert, at teir undangóðkendur bjóðarnir lögdu eftir F.H.M.F. Eg gjørdi teimum greitt, at F.H.M.F bert hevur gjørt eftir ábeitan frá teimum bjóðandi. Tá søgdu H.P¹⁵ og S.H¹⁶, at teir ikki høvdu biði um útseting og at teir vóru klárir at bjóða, til ásettu tíðina. Vildi ikki spyrja meira, tí vit skuldu hava externan skrivara inn til fundin og kundi bettar skjótt blivi eitt heitt orðaskifti, tó at bettar er ein nýggjheit fyri mær, at tað obinbart bert var ein av teimum bjóðandi, sum vildi hava útsetan ella hvør tað nú var sum vildi hava útsetan. Síti við einum lögnum smakki og haldi eg, at bettar krevur eina frágreiðing. Ábreiðslur vóru settar til okkum um, at vit ikki høvdu kunnað allar liminar um at nokta at bjóða til ásettu tíðina, og at vit vóru alt ov passivir og alt og lítið framfúsir.”

213. Víst verður harumframt til svarið frá Kappingareftirlitinum til viðmerkingina frá Føroya Handverksmeistarafelag omanfyri.

214. Kappingareftirlitið hevur ikki viðmerkingar til viðmerkingarnar nr. 2.7.6 – 2.7.7 frá Føroya Handverksmeistarafelag.

215. Viðmerking nr. 2.8.1 - 2.8.8 frá Føroya Handverksmeistarafelag:

2.8.1. Um sonevnda atferðin hjá FHMF yvirhøvdur er fevnd av kappingarlógini § 6, stk. 1 – hvat FHMF staðiliga mótmælir – er FHMF er av teirri sjálvsøgdu fatan, at avtalan millum FHMF og Byggharrasamtak Føroya og limir felaganna frá 2006 – um hon verður vird – fremur eina fulldygga framleiðslu og útbreiðslu av vørum og tænastrúveitingum.

2.8.2. Vísandi til, at mishald av avtaluni, harímillum ítøkilig ABF 06 § 2, stk. 2, í útgangsstøðinum ber í sær, at byggharrin einsamallur ber viðkomandi príshækkingar, ger FHMF eisini galdandi, at talan er um eina avtalu, ið einsamalt tryggjar brúkararum fyrimunin av avtaluni.

2.8.3. Harumframt er FHMF av teirri fatan, at avtalan ikki hevur álagt fyrirøkum avmarkingar, sum eru óneyðugar til tess at náa endamálinum.

2.8.4. Harumframt er FHMF av teirri greiðu fatan, at skjalfasta málslýsingin dokumenterar, at felagið móttvegis Runavíkar Kommunu – áðrenn sonevnda boykottið fór fram – royndi ein beinleiðis, effektivan og konstruktivan samskiftishátt, sambært hvørjum Runavíkar Kommuna beinleiðis varð vegleidd um, hvussu ólógliga og grovt mangulfulla útbjóðingartilfarið kundi rættast til tess bara nøkulunda at samsvara við semjuna frá 2006 og ABF 06 § 2, stk. 2.

2.8.5. Fráboðanirnar, ið Kappingareftirlitið metir vera í andsøgn við kappingarlógina, vóru sostatt eisini neyðugar og proportionalar, og komu einans av, at Kommunan ynskti ikki at gera útbjóðingartilfarið liðugt og samsvarandi semjuni frá 2006 og ABF 06 § 2, stk. 2, og útbjóðingarlógini § 2 a, stk. 1.

¹⁴ Petur Frank Joensen, næstformaður í Føroya Handverksmeistarafelag

¹⁵ Heðin Poulsen, sum í tíðarskeiðinum var stjóri hjá P/f M T Højgaard Føroyar

¹⁶ Sjúrdur Holm, stjóri í Sp/f Búsetur

2.8.6. FHMF er av teirri fatan, at hópisleysa lutfalsmeginreglan, ið Kappingareftirlitið – av púra óskiljandi orsökum – hevur drigið fram, einans ber í sær, at Kappingareftirlitið onga heimild yvirhøvur hevur at leiðbeina samskiftið og handheving av avtalum millum Byggiharrasamtak Føroya og FHMF og limir felaganna. Harumframt forsømir Kappingareftirlitið at vísa á, at semjan frá 2006 er gjørd millum vinnugeirafeløgin og limir teirra, og ikki bara Byggiharrasamtak Føroya og FHMF.

2.8.7. Eisini er FHMF av teirri greiðu fatan, at fyrítøkurnar ikki hava møguleikan at forða fyri kapping innan ein týðandi part av vøru- og tænastrævingini. Ítøkiliga var talan um sonevnda atferð í mun til eina verkætlan hjá einum byggiharra, sum harumframt endaði við at gera avtalu við ein annan av fleiri arbeiðstakarum, ið eisini var limur í FHMF.

2.8.8. At enda er FHMF eisini av teirri greiðu fatan, at ein frítøka nettupp er í samsvari við almenna endamáli við § 1 í kappingarlógini um at fremja ein fulldygga samfelagsliga tilfeingisnýtslu til gagns fyri fyrítøkur og brúkarar við virknari kapping.

- ^{216.} *Kappingareftirlitið metir, at objektiva endamálið við viðtøkuni hjá Føroya Handverksmeistarafelag verða at avmarkað kappingina til frimuns fyri limir felagsins.*
- ^{217.} *Kappingareftirlitið metir, at subjektiva endamálið hjá Føroya Handverksmeistarafelag, at áleggja limunum sínum P/f Articon, Sp/f Bústadir og P/f M T Højgaard at boykoytta útboðið hjá Runavíkar kommunu, við tí grundgeving at Føroya Handverksmeistarafelag og Byggiharrasamtak Føroya hava inngingið eina avtalu um ABF 06, ikki var eitt legitimt endamál ella var objektivt neyðugt á støði við at verja almenna heilsu ella at verja almenna trygd.*
- ^{218.} *Kappingareftirlitið metir eisini, at tað er óviðkomandi fyri málið, hvat subjektiva endamálið hjá Føroya Handverksmeistarafelag var.*
- ^{219.} *Próvbyrðan um frítøku eftir § 8, stk. 1, liggur hjá fyrítøkuni/fyrítøkunum, ið berur fram hesa støðu¹⁷ t.v.s. Føroya Handverksmeistarafelag og undangóðkendu fyrítøkurnar P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard skulu lyfta próvbyrðuna um, at viðkomandi viðtøkan um boykott av verkætlanini hjá Runavíkar kommunu kann fáa kappingarfremjandi virknað.*
- ^{220.} *Ummælisvarið frá Føroya Handverksmeistarafelag, hevur ikki givið høvi at broyta niðurstøðuna, um at viðtøkan og samskipanin millum Føroya Handverksmeistarafelag og P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard uppfylla ikki treytirnar fyri frítøku sbrt. § 8, stk. 1, nr. 1-4.*

¹⁷ Retningslinjer for anvendelse af artikel 101 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på horisontale samarbejdsaftaler (2023/C 259/01) pkt. 35

221. Viðmerking nr. 2.9 - 2.9.3 frá Føroya Handverksmeistarafelag:

2.9. Sonevnda atferðin hjá P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f MT Højgaard

2.9.1. Eftirlitið skrivur í pkt. 136, at:

“Hóast undangóðkendu fyrítøkurnar ynsktu at verða við í útboðnum, valdi eingin at lata boð inn tann 8. november 2021, eftir at Føroya Handverksmeistarafelag hevði noktað undangóðkendu fyrítøkunum at bjóða uppá útboðið hjá Runavíkar kommunu, um at byggja svimjihøll.”

2.9.2. Greiða fatanin hjá FHMF er, at nevndu feløgin – uttan mun til fráboðanina hjá FHMF – høvdu valt ikki at lata boð inn til Runavíkar Kommunu, nevnliga tí ov nógv óskil var á ætlanini.

2.9.3. Limir FHMFs hava tíverri royndir við, at føroyskir byggiharrar “blacklistas” og boykotta føroyskar arbeiðstakarar, um hesir eru ov kritiskir móttvegis byggiharrunum. Tískil eru møguleikarnir hjá arbeiðstakarunum frítt at siga hugsan sína á líta føroyska marknaðinum eisini sera avmarkaðir.

222. *Kappingareftirlitið metir tað ikki verða skjálprógvad, at undangóðkendu fyrítøkurnar ikki høvdu bjóðað uppá verkætlanina hjá Runavíkar kommunu og í hesum sambandi verður víst til pkt. 59 í málslýsingini, ið sigur fylgjandi: “Tann 24. januar 2022 var fundur í Vinnubúsinum millum Føroya Handverksmeistarafelag og umboð fyrri undangóðkendu fyrítøkurnar, P/f Articon, P/f Búsetur og P/f M T Højgaard, um støðuna viðvíkjandi svimjihøllini í Runavík. Til fundin var skriva eitt innanlýsis notat við fylgjandi: “Til viðgerðar var alment skriv at senda út frá F.H.M.F um støðuna við vandkulturbus í Runavík. Eg [nevndarlimur]¹⁸ notaði mær at tað var undrunarvert, at teir undangóðkendu bjóðarnir lögdu eftir F.H.M.F. Eg gjordi teimum greitt, at F.H.M.F bert hevur gjørt eftir áheitan frá teimum bjóðandi. Tá søgdu [leiðslupersónur í MT Højgaard]¹⁹ og [nevndarlimur í FHMF og leiðslupersónur í Sp/f Búsetur]²⁰, at teir ikki høvdu biði um útseting og at teir vóru klárir at bjóða, til ásettu tíðina. Vildi ikki spyrja meira, tí vit skuldu hava externan skrivara inn til fundin og kundi bettar skjótt blívi eitt heitt orðaskifti, tó at bettar er ein nýggjheit fyri mær, at tað obinbart bert var ein av teimum bjóðandi, sum vildi hava útsetan ella hvør tað nú var sum vildi hava útsetan. Siti við einum lognum smakki og haldi eg at bettar krevur eina frágreiðing. Ábreislur vóru settar til okkum um at vit ikki høvdu kunna allar liminar, um at nokta at bjóða til ásettu tíðina og at vit vóru alt ov passivir og alt og lítið framfúsir.”*

2.3.2. Ummælissskriv frá Runavíkar kommunu

223. Ummælissskriv frá Runavíkar kommunu:

“Runavíkar kommuna hevur ikki viðmerkingar til lýsingina hjá kappingarmyndugleikanum av málinum, undantikið niðanfyrirstandandi nágreining í mun til tað, sum er ført fram:

Til pkt. 29, s. 6 í tilmælinum:

Eftir at farið varð til útboð í høvuðsarbeiðstøku, var FHMF ónøgt við, at útbjóðingartilfarið ikki var eintýðugt. Hetta ynskti byggiharrin at hjálpa uppá, men eftir fleiri áheitanir var ikki gjørligt

¹⁸ [nevndarlimur] í Føroya Handverksmeistarafelag

¹⁹ [...], sum í tíðarskeiðinum var [leiðslupersónur] hjá P/f M T Højgaard Føroyar

²⁰ [...], [leiðslupersónur] í Sp/f Búsetur

Kappingareftirlitið

at fáa nakað konkret frá FHMF. Sum skilst vóru onkur funktiósútboð við í útboðnum við veitara projektering. Veitara projektering hevur verið og er púra vanligt enn og trupult at sleppa uttanum.”

“Í mun til meting og niðurstøður í tilmælinum skulu vit vísa til hjálagda upprit frá Erik Hørlyck, adv, dr.jur. h.c. frá 7. august 2023. Erik Hørlyck er biðin um at koma við sínum viðmerkingum til tilmælið, tí hann, umframt at vera serkønur í m.a. entreprisurætti, var við sum partur av byggiharraráðgevingini.”

“Ráð har bedt mig kommentere ovennævnte. Det fremgår heraf bl.a., at Føroya Handverksmeistarafelag den 8. december 2020 og den 8. november 2021 forbød sine medlemmer P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M.T. Højgaard at afgive tilbud på licitation på et udbudt svømmehalsbyggeri for Runavík Kommune, og at de nævnte rettede sig efter forbuddet og undlod at byde.

Baggrunden var efter det oplyste, at kommunen afviste at ændre udbudsbetingelserne som krævet af Handverksmeistarafelagið.

Kappingareftirlitið anbefaler, at Kappingarráðið fastslár, at såvel Handverksmeistarafelagið som de tre virksomheder derved har overtrádt kappingarlógins § 6, stk. 1, jf. § 6, stk. 3.

Denne opfattelse er utvivlsomt korrekt, hvad enten der er tale om aftale, foreningsvedtagelse ("viðtøkur millum samtøk av fyritøkum") eller samordnet praksis, jf. lovens § 6, stk. 3.

Kollektive boykotforanstaltninger er forbudt som en overtrædelse af lovens § 6, stk. 1, nr. 2 ("at avmarka ella stýra framleiðslu, sølu, tøkniligari menning eller íløgnum"), og det er uden betydning, at formålet har været at få samhandelsvilkårene ændret.

Kappingareftirlitið kunne have tilføjet, at kollektive boykotforanstaltninger også er en (strafbar) overtrædelse af útbjóðingarlógins § 5, stk. 1, nr. 2, der forbyder de såkaldte ábningsforbehold, altså aftaler, vedtagelser og praksis om, at der kun afgives tilbud under visse betingelser.

Bestemmelsen lyder i den færøske version således:

"Í sambandi við útbjóðing er bannað

...

2) at áseta treytir um upplating av boðum"

Forholdet er det, at útbjóðingarlógin i det væsentlige er identisk med den tidligere gældende danske licitationslov, der var fra 1966 og dermed ældre end konkurrenceloven. De konkurrenceregulerende bestemmelser i den danske lovs § 4, nu den færøske lovs § 5, er en del af grundlaget for konkurrencelovens/kappingarlógins § 6, stk. 1.

Jeg tilføjer for god ordens skyld, at det fremgår af sagsfremstillingen (Målslysing) s. 11 pkt. 58, at Handverksmeistarafelagiðs protokol for 20. Januar 2022 indeholder en særdeles grov trussel om ulovlige boykotforanstaltninger mod Rad:

"Verður stöðan tann, at [...] ikke tekur ávaringina til sín, verður kunning send út til alla byggiharrar um, at FHMF frámælir öllum límum sínum at luttaka í útboðum, har Ráð er við".

Dette er en særskilt overtrædelse af kappingarloven, og i øvrigt klart ansvarspådragende.

Útbjóðingarlógin.

Det fremgår af sagsfremstillingen (Målslysing) s. 5-6 (pkt. 23 og 28), at Handverksmeistarafelagið har gjort gældende, at Runavík kommunes udbudsmateriale var i strid med útbjóðingarlógin.

Dette er udtryk for en misforståelse, idet denne lov (bortset fra den foran omtalte § 5) ikke indeholder krav om, at udbud skal ske i overensstemmelse med lovens bestemmelser og navnlig ikke omfatter udbud i totalentreprise og andre udbud, som ikke prismæssigt kan sammenlignes. Útbjóðingarlógin er ikke til hinder for tilbudsindhentning uden for lovens rammer.

Dette fremgår af lovens § 2, stk. 1:

"Sum útbjóðing eftir hesi lóg er at skilja, at arbeiðir ella veitingar vera bodnar út soleiðis, at fleiri innan somu tíðarfreist, og við sama útbjóðingartilfari sum grundarlag ..."

Det centrale element er her "sama útbjóðingartilfari" ("samme udbudsgrundlag"), for noget sådant foreligger ikke ved udbud i totalentreprise. Færøsk ret indeholder ingen regulering af udbud i totalentreprise, men der er naturligvis heller ikke tale om, at udbud i totalentreprise er forbudt i útbjóðingarlógin.

Derfor er det uforståeligt, at Handverkmeistarifelagið i mail af 5. oktober 2021 kan hævde, at en bygherre ikke kan pålægge entreprenørerne projekteringsansvaret.

Útbjóðingarlógin er en lov, der regulerer priskonkurrence, hvilket forudsætter sammenlignelige tilbud. Tilbud på totalentreprise er ikke prismæssigt sammenlignelige. Som det fremgår af sagsfremstillingens. 4 (pkt. 14) var det oprindeligt hensigten, at udbyde i totalentreprise med totalentreprenøren som projektansvarlig. Dette indebærer uden nogen tvivl, at der ikke var tale om en priskonkurrence omfattet af útbjóðingarlógin.

Det samme gælder udbud i "tidlig partnering" og den fordeling af projekteringen, som blev resultatet i første omgang (sagsfremstillingen s. 4 pkt. 20 og s. 5 pkt. 27). De indkomne tilbud ville

ikke være prismæssigt sammenlignelige og dermed ikke omfattet af útbjóðingarlógins regler om "laveste pris".

Undtagelsen i kappingarlógins § 8.

Kappingareftirlitið drøfter på s. 26-27, om der er grundlag for at fritage for overholdelsen af § 6 som følge af de fire kumulative grunde, der fremgår af lovens § 8. Kappingareftirlitið afviser denne mulighed.

Dette er jeg enig i, men der er anledning til at påpege, at det forhold, at der her er tale om en formaliseret aftaleindgåelse ved udbudsforretning på et forholdsvis lille marked, afgjort taler imod anvendelsen af § 8. Såfremt en fremgangsmåde, som den der er benyttet af Handverksmeistarafelagid i denne sag, bliver almindelig, vil konkurrencen ved færøske udbudsforretninger fremover blive helt umuliggjort.”

^{224.} *Kappingareftirlitið hevur ikki heimild at viðgerða brot eftir útbjóðingarlógini sbrt. § 8. Kappingareftirlitið hevur tó valt at lýsa ásetingina í útbjóðingarlógini § 5, stk. 1., tí at Kappingareftirlitið metir hesa verða viðkomandi fyri málið.*

^{225.} *Føroya Handverksmeistarafelag skrivaði í sínari fundarfrágreiðing tann 20. januar 2022 fylgjandi: “Eisini tosaði nevndin um leiklutin hjá byggiharraráðgevanum, Oyvind Brimnes. Nevndin var sera misnøgd við, at ein byggiharraráðgevi sleppur á bóreiðgja sær soleiðis, uttan at tað fær nakrar fylgjur. Tað sæst týðiliga aftur í útboðum, tá Ráð hevur verið uppi í. Nevndin ynskti at senda honum eina ávaring um, at um hann ikki kann fylgja ABF06 og licistatiónslógini, kann FHMF einans ráða limum sínum frá at luttaka í verkætlanum, sum Ráð stendur fyri. Verður støðan tann, at Oyvindur ikki tekur ávaringina til sín, verður kunning send út til allar byggiharrar um, at FHMF frámælir øllum limum sínum at luttaka í útboðum, har Ráð er við.”*

^{226.} *Kappingareftirlitið hevur valt, at ikki viðgerða spurningin um hendan útsøgn er brot á kappingarlógina í hesari avgerð.*

3. Meting

3.1. Viðkomandi marknaður

- ^{227.} Í § 5 í kappingarlógini er ásett, at eftirspurningsvaraseting, útbøðsvaraseting og møgulig kapping skal kannast í sambandi við skilmarking av viðkomandi marknaði. Hetta er fyri at staðfesta, í hvønn mun fyrítøkurnar er undir kappingarligum trýsti. Ásetingin skal skiljast soleiðis, at varasetingin í øllum forum skal kannast, meðan møgulig kapping skal kannast um tað er neyðugt. Somuleiðis skal ásetingin skiljast soleiðis, at varaseting skal kannast undir øllum umstøðum, men at aðrir hættir eisini kunnu brúkast.
- ^{228.} Í sambandi við skilmarkingina av viðkomandi marknaði, skal bæði viðkomandi vørumarknaður og viðkomandi landafrøðiligi marknaður staðfestast. Hetta merkir, at kanningin skal staðfesta, um tað eru aðrar vøur á marknaðinum, sum kunnu koma í staðin fyri tær vøur og tænar, sum partarnir veita. Eisini skal landafrøðiliga støddin á marknaðinum staðfestast. Landafrøðiligi marknaðurin er tað økið, har partarnir umseta ella avtaka vøur, og har kappingarligu umstøðurnar eru so líkar, og sum líkjast frá teimum, sum eru galdandi í grannaøkjum.

3.1.1. Viðkomandi vørumarknaður

- ^{229.} Viðkomandi vørumarknaður fevnir um allar vøur og/ella tænar á marknaðinum, sum brúkarin metir seg kunna seta í staðin, grunda á eginleikar, prís og nýtslu.
- ^{230.} Kappingareftirlitið metir, at viðkomandi vørumarknaðurin fevnir um bygging av størri verkætlanum, sum vanligar verða bodnar út. Forðingarnar, at koma inn á henda vørumarknað, eru høggar. Fyri at byrja virksemi innan veiting innan bygging av stórum verkætlanum, krevst, at ein fyrítøka hevur gjørt munandi íløgur í starvsfólk, útgerð og undirarbeiðstakarar.
- ^{231.} Kappingareftirlitið metir ikki, at tað í hesum málið er tørvur á, at gera eina endaliga avmarking av viðkomandi vørumarknaði, tá ið talan er um eitt útbøð við trimum undangóðkendum fyrítøkum, P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard, sum vóru bjóðaðar at lata inn tilboð uppá bygging av einari svimjihøll fyri útbøðsgevaran Runavíkar kommuna.

3.1.2. Viðkomandi landafrøðiligi marknaður

- ^{232.} Tá viðkomandi landafrøðiligi marknaður skal skilmarkast, er viðkomandi at hyggja eftir, hvat eyðkennir marknaðin.
- ^{233.} Vøran og tænan í hesum málið, er bygging av eini svimjihøll í Runavík. Allar byggifyrítøkur, ið bjóða seg fram sum arbeiðstakara í Føroyum, hava lætt at koma til staðsetingina í Runavík, og tí fevnir landafrøðiligi marknaðurin um alt landið.
- ^{234.} Kappingareftirlitið metir, at viðkomandi landafrøðiligi marknaðurin í hesum føri eru Føroyar.

235. Í hesum málið er tó ikki tørvur á, at gera eina endaliga avmarking av viðkomandi landafrøðiliga marknaðinum, tá ið talan er um eitt útboð við trimum undangóðkendum fyrítøkum.

3.2. § 6 í kappingarlógini

236. Sambært kappingarlógini § 6, stk. 1, er ikki loyvt hjá fyrítøkum v.m. at gera avtalur, ið beinleiðis ella óbeinleiðis hava til endamáls ella sum fylgju at avmarka kappingina. Ásetingin fevnir bæði um forðan, avmarking og avlaging av kapping.
237. Fyri at staðfesta brot á § 6, stk. 1, skulu fyra treytir verða uppfyltar. Hesar eru:
1. Fyrítøkur ella samtak av fyrítøkum, ið
 2. innganga eina avtalu, viðtøku ella fremja samskipaða atferð, sum
 3. beinleiðis ella óbeinleiðis hevur sum endamál ella sum fylgju, at avmarkað kappingina, og
 4. at avmarkingin ella avlagingin merkist.²¹

3.2.1. Fyrítøkur ella samtak av fyrítøkum

238. Kappingarlógin fevnir um øll sløg av vinnuvirksemi sbrt. § 2 í kappingarlógini. Hugtakið vinnuvirksemi skal sambært lógarviðmerkingunum skiljast í víðari merking, soleiðis at eitt og hvørt búskaparligt virksemi, ið fer fram á einum marknaði fyri vørur og tænastr, er partur av lógarøkinum. Harumframt er einki krav um búskaparligan vinning, ið førir við sær, at eisini non-profit virksemi kann verða partur av hugtakinum vinnuvirksemi.
239. Kappingarlógin § 6, stk. 3 ásetur, at § 6, stk. 1 eisini er galdandi fyri viðtøkur millum samtøk av fyrítøkum og samskipan millum fyrítøkur. Hugtakið samtak av fyrítøkum, fevnir um øll sløg av vinnugreinafeløgum og samskipaðum samstarvi í einum og hvørjum sniði millum fyrítøkur. Somuleiðis er tað ikki avgerðandi, at viðtøkurnar eru vegleiðandi ella bindandi fyri limir hjá vinnugreinafelagnum.
240. Hóast Føroya Handverksmeistarafelagið ikki beinleiðis selur vørur og tænastr á viðkomandi marknaði fyri arbeiðstøkur, er Føroya Handverksmeistarafelag sum vinnugreinafelag fyri arbeiðstakarar innan arbeiðstøkur í Føroyum, fevnt av ásetingini í kappingarlógini § 6, stk. 3.
241. Somuleiðis eru undangóðkendu fyrítøkurnar P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard, sum selja vørur og tænastr á viðkomandi marknaði sum arbeiðstakarar, fevndar av ásetingini í kappingarlógini § 6, stk. 1.

3.2.2. Avtala, viðtøka ella samskipað atferð

242. Hugtakið viðtøka í kappingarlógini § 6, stk. 3, verður tulkað breitt, og fevnir soleiðis bæði um viðtøkur, avgerðir og fráboðanir.

²¹ Konkurrenceloven med kommentarer, Kristen Levinsen, Kristian Helge Andersen og Louise Kastfelt, 4. útgáva frá 2018 s. 185 og Konkurrencerådsafgørelse den 23. Februar 2022 um Kollektivt bojkoyt af bilbasen i Peugeot Forhandler Foreningen pkt. 350.

- ^{243.} Samskipan millum fyrítøkur fevnir um støður, har fyrítøkur samskipa sín atburð. Slíkur atburður er fevndur av forboðnum í § 6 í kappingarlógini, um so er, at samband hevur verið millum fyrítøkurnar.
- ^{244.} Sambært siðvenju er einhvør gerð, ið skal samskipa atburðin hjá limum í einum vinnugreinafelagi, ein viðtøka sambært kappingarrættinum. ²² Hugtakið viðtøka fevnir eisini um viðmæli frá einum vinnugreinafelagi til limir felagsins. Avgerðandi fyri at viðmæli eru fevnd av hugtakinum er, at viðmælini eru ætlað til at fremja samskipandi atferð hjá limunum.²³
- ^{245.} Forboðið í § 6, stk. 1 fevnir eisini um forboð í móti boykotti. Eitt kappingaravlagandi boykott er ein gerð, ið setur forðingar fyri at keypa vørur og tænastr frá einari ella fleiri fyrítøkum við tí endamálið at noktað atgongd til ein marknað ella at fyrirbyggja at komið verður inn á marknaðin. Eitt kappingaravlagandi boykott kann eisini verða nýtt av fyrítøkum móttvegis teirra kundum fyri at fáa betri handilstreytir.²⁴
- ^{246.} Kappingarliga avtaluhugtakið skal tulkast breiðari enn tað traditionella obligatiónsrættarliga aftaluhugtakið. Kappingarliga avtaluhugtakið fevnir um bæði munnligar avtalur, skrivligar avtalur, tiganandi avtalur og “gentlemen’s agreements”. Avgerðandi er, um luttakandi fyrítøkurnar vísa ein samsvarandi vilja at virka á marknaðinum á ein ávísan hátt. Undir hesum umstøðum er tað óviðkomandi at kannað, um fyrítøkurnar kendu seg bundnan lögfrøðiliga ella moralskt at vísa avtalaðu atferðina.²⁵
- ^{247.} Sambært § 8 í lóg felagsins hjá Føroya Handverksmeistarafelag, skulu limir halda galdandi lógir, fyriskipanir og sáttmála felagsins. Eisini er ásett, at limir mega ikki á nakran hátt ella í nøkrum føri mótstarbeiða felagnum. Brot á hesar ásetingar kunnu verða revsaðar við bót, sum nevndin skjýtur upp og aðalfundurin ger av, og eisini kunnu limir verða koyrdur úr felagnum í grovum førum. Lögfrøðiliga eru limir hjá Føroya Handverksmeistarafelag tó álagdir at fylgja boðum frá Føroya Handverksmeistarafelag sbrt. § 8 í lóg felagsins, eisini um samskipaða atferð, tá ið hesir annars mótstarbeiða felagnum.
- ^{248.} Í innsavnaða tilfarið, ið er endurgivið í málslýsingini og atferðini niðanfyrri í 3.2.2.1 og 3.2.2.2, hevur Kappingareftirlitið staðfest, at samband hevur verið millum Føroya Handverksmeistarafelag og undangóðkendu fyrítøkurnar P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard. Hettar samskiftið fevnir um bæði teldupostsamskifti um útboðsleist, innkalling til felagsfund fyri at viðgera útboðið av svimjihøllini í Runavík og boð til limirnar, um at noktað verður at bjóða uppá verkætlanina hjá Runavíkar kommunu.

3.2.2.1. Atferðin hjá Føroya Handverksmeistarafelag

- ^{249.} Atferðin hjá Føroya Handverksmeistarafelag í samband við verkætlanina í Runavík, fevnir um fleiri støður yvir fleiri ár, ið eru endurgivnar niðanfyrri.

²² Avgerð frá danska Kappingarráðnum um lokale pengeinstitutter frá 30. januar 2008 pkt. 182.

²³ Avgerð frá Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen tann 26. mars 2014 pkt. 144-145.

²⁴ Les essentiels: Les organismes professionnels – Professional bodies pkt. 211.

²⁵ Konkurrencerådsafgørelse den 23. februar 2022: Kollektiv boykott av Bilbasen i Peugeot Forhandler Foreningen pkt. 358 og Retten i Første Instans’ Dom af 20. marts 2002 í málinum T-9/99 um Rørkartel pkt. 199-200.

At broyta útboðshátt og útbjóðingartilfar

250. Føroya Handverksmeistarafelag sendi tann 26. januar 2018 eftir áheitan frá Ráðgevarafelagnum, ein teldupost til Runavíkar kommunu, har heitt var á Runavíkar kommunu um at velja ein annan útboðsleist. Runavíkar kommuna velur tí, at fara frá útboðsleistinum heildararbeistøku í umvendari arbeiðstøku til tíðliga partalag.
251. Føroya Handverksmeistarafelag heitir á borgarstjóran í Runavíkar kommunu tann 6. november 2020 eftir áheitan frá P/f Articon, og biður borgarstjóran um at fáa útboðsleistin í rættlag áðrenn arbeið verður víðari við verkætlanini av svimjihøllini í Runavík. Hettar verður grundað á, at nýtti útboðshátturin sambært Føroya Handverksmeistarafelag verður mettur at verða ein blanding av einum vanligum útboði í prískapping og høvuðsarbeistøku. Føroya Handverksmeistarafelag metir hetta verða brot á bæði útbjóðingarlógina og á vanligan útboðssið.
252. Føroya Handverksmeistarafelag vendir sær aftur til Runavíkar kommunu tann 20. november 2020 fyri at fáa Runavíkar kommunu at bjóða svimjihøllina út sum høvuðsarbeistøku við fullfíggiðum tilboðs- og nøgdarlistum ella at bjóða svimjihøllina út sum heildararbeistøku við hægri samsýningum.
253. Føroya Handverksmeistarafelag sendur bræv til Runavíkar kommunu tann 4. desember 2020 og vísur á, at samprojektering ikki er ein góðtikin arbeiðsháttur sambært ABF 06, og tískil er hesin samstarvsháttur ikki fevndur av føroyska avtalusettingum. Føroya Handverksmeistarafelag biður tískil Runavíkar kommunu bera so í bandi, at útboðið verður boðið út eftir høvuðsarbeistøku ella heildararbeistøku.
254. Føroya Handverksmeistarafelag vendir sær aftur til Runavíkar kommunu tann 29. september 2021 og sigur seg kunna staðfesta, at útboðstilfarið er ein blanding í millum høvuðsarbeistøku og heildararbeistøku, ið ger, at projekteringsábygdin verður flutt á skeiva stað (frá Runavíkar kommunu til arbeiðstakaran). Felagið heitir tí á Runavíkar kommunu um at rætta útboðstilfarið.
255. Eftir áheitan frá Runavíkar kommunu um at vísa neyvt á hvørjir postar í tilfarinum eiga at verða rættaðir, svarar Føroya Handverksmeistarafelag tann 5. oktober við einum skjali við einum yvirliti yvir postar, ið eiga at verða rættaðir. Eisini vísur Føroya Handverksmeistarafelag á, at Runavíkar kommuna ikki kann áleggja arbeiðstakaranum projekteringsábyrgdina í einari høvuðsarbeistøku.
256. Føroya Handverksmeistarafelag heitur tann 8. november 2021 á Runavíkar kommunu, og biður hesa útseta útboðsfreistina til útboðstilfarið var meira greitt og týðiligt. Samstundis boðaði Føroya Handverksmeistarafelag frá, at felagið hevði heitt á limir sínar um ikki at bjóða fyrr enn útboðstilfarið var nøktandi. Eftir at útboðstilfarið var gjørt liðugt, kundi Runavíkar kommuna seta freistina at bjóða til 14 dagar.

Føroya Handverksmeistarafelag kann ikki loyva limum sínum at bjóða uppá svimjihøllina í Runavík

257. Føroya Handverksmeistarafelag sendi tann 8. desember 2020 ein teldupost til P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard og kunnar um, at felagið ikki kann loyva limum sínum at bjóða uppá svimjihöllina í Runavík. Føroya Handverksmeistarafelagið metir útboðið verða so ógreitt, at felagið ikki kann standa inni fyri, at limir felagsins bjóða.
258. Áðrenn Føroya Handverksmeistarafelag hevur kunnað limir sínar um avgerðina um at ikki bjóða, hevur felagið tann 4. desember 2020 sent eitt bræv til Runavíkar kommunu, har felagið ger greitt at: “Føroya Handverksmeistarafelag ikki kann gera annað enn, at heita á limir sínar um ikki at bjóða uppá svimjihyllin í Runavík eftir verandi leisti. Har er framvegis alt ov nógvar óvissur í verkætlanini.”

Føroya Handverksmeistarafelag bjóðar bjóðandi fyrítøkum á fund at viðgera útboð av svimjihøll í Runavík.

259. Føroya Handverksmeistarafelag bjóðaði bjóðandi fyrítøkum P/f Articon, S/f Búsetur og P/f M T Højgaard á felags fund tann 8. januar 2021, fyri at viðgera málið um útboð av svimjihøll í Runavík. Fundurin fer fram, eftir at byggiharraráðgevin hjá Runavíkar kommunu hevur haft fundir við fyrítøkurnar, um hvør útboðsleistur kann veljast.

Føroya Handverksmeistarafelag noktar limum sínum at bjóða

260. Føroya Handverksmeistarafelag sendi tann 8. november 2021 ein teldupost til undangóðkendu fyrítøkurnar P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard umframt J&K Petersen, har felagið ynskti at gera greitt, at felagið noktaði teimum at bjóða uppá svimjihøllina í Runavík.
261. Úrsliti av framferðini hjá Føroya Handverksmeistarafelag var, at eingin boð komu inn uppá svimjihøllina í Runavík.

3.2.2.2. Atferðin hjá P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard

262. Á sama hátt sum Føroya Handverksmeistarafelag, fevnir atferðin hjá P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard um fleiri støður yvir fleiri ár, ið eru endurgivnar niðanfyrri.

P/f Articon biður Føroya Handverksmeistarafelag lýsa greitt yvirfyri Runavíkar kommunu hvørjir móguleikar eru innan útboð

263. [Leiðslupersónur] í P/f Articon biður tann 9. desember 2020 Føroya Handverksmeistarafelag gera eina fundarfrásøgn og lýsa greitt fyri Runavíkar kommunu um móguleikarnir innan útboð. [Leiðslupersónur] í P/f Articon ger greitt, at hesir móguleikar eru: 1) liðugtprojektera og útboð í høvuðsarbeidstøku, ella 2) útboð í heildararbeidstøku við støði í verandi tilfari, har bjóðandi fyrítøkurnar hava móguleika at velja egin ráðgevaratoymi undir sær.

P/f Articon heitir á Føroya Handverksmeistarafelag um at fáa Runavíkar kommunu um at broyta útboðstílfarið

264. Starvsfólk hjá P/f Articon heitti tann 28. september 2021 á Føroya Handverksmeistarafelag um at hyggja eftir útboðstilfarinum frá Runavíkar kommunu og fáa Runavíkar kommunu at broyta útboðstilfarið. Orsøkin til, at P/f Articon ynskti at broyta tilfarið var, at P/f Articon metti útboðið verða eina blanding av høvuðsarbeiðstøku og heildararbeiðstøku, sum gjørdi, at projekteringsábyrgdin var lögð á arbeiðstakaran í staðin fyri Runavíkar kommunu.
265. Eisini sendi starvsfólkið hjá P/f Articon eina leinkju til Ibinder²⁶, soleiðis at Føroya Handverksmeistarafelag kundi fylgja við í gongdini av útboðnum hjá Runavíkar kommunu.

P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard lata ikki boð inn 8. november 2021

266. Allar trýggjar undangóðkendur fyrirkunarnar, P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard boðaðu Runavíkar kommunu frá, at hesar ynsktu at luttaka í útboðnum um at byggja svimjihøll í Runavík.
267. Hóast undangóðkendur fyrirkunarnar ynsktu at verða við í útboðnum, valdi eingin at lata boð inn tann 8. november 2021, eftir at Føroya Handverksmeistarafelag hevði noktað undangóðkendur fyrirkunum at bjóða uppá útboðið hjá Runavíkar kommunu um at byggja svimjihøll.

3.2.3. Sum endamál ella sum fylgju at avmarkað kappingina

268. Sambært kappingarlógini § 6, stk. 1, skal kappingaravmarkingin hava beinleiðis ella óbeinleiðis sum endamál ella sum fylgju at avmarka kappingina.
269. Eitt og hvørt slag av kappingaravmarking verður rakt av forboðnum í § 6, eins og forboðið fevnir um bæði loddrættar og vatnrættar avtalur.
270. Ein av meginreglunum sambært TEUF art. 101²⁷ er, at hvør einstakur vinnurekandi skal óheftur taka støðu til, hvønn politik hesin ynskir at reka á marknaðinum. Tí skal samskipan og samstarv skiljast út frá hesari meginreglu.²⁸
271. Kappingarlógin § 6, stk. 1, skilur ímillum avtalur v.m., ið hava sum endamál at avmarkað kappingina og avtalur v.m., ið ikki hava sum endamál at avmarkað kappingina.
272. Avtalur um kappingaravmarking kunnu til dømis sambært kappingarlógini § 6, stk. 2 verða:
- 1) at áseta keyps- ella söluprísir ella aðrar viðskiftatreytir,
 - 2) at avmarka ella stýra framleiðslu, sølu, tøkniligari menning ella ílögum,
 - 3) at býta sundur marknaðir sínámillum ella veitingarkeldur,
 - 4) at áseta ymiskar treytir fyri veitingum, ið hava sama virði, mótvegis handilsfelagnum, sum av tí verða verri fyri í kappingini, ella

²⁶ Ibinder er ein skipan til útboð av byggiverkætlanum, har allir luttakarir hava atgongd til sama tilfar. Allir spurningar verða settir og svaraðir alment, soleiðis at øll hava atgongd til somu kunning.

²⁷ TEUF art. 101 samsvarar við ásetingina í § 6, stk. 1 í kappingarlógini

²⁸ Dole Food Company v.fl. ímóti Kommissiónini í málinum C-286/13 frá 19. Marts 2015, pkt. 119

Kappingareftirlitið

- 5) at seta sum treyt fyri at gera eina avtalu, at avtaluparturin eisini góðkennir ískoymtisveitingar, sum hvørki natúrliga ella sambært handilssiðvenju hava samband við innihaldið í avtaluni,
- 6) at tvær ella fleiri fyrítøkur samskipa teirra kappingarligu atferð við at skipa eitt joint venture, ella
- 7) at seta bindandi prísir á víðarisølur ella á annan hátt at virka fyri, at ein ella fleiri fyrítøkur ikki víkja frá vegleiðandi söluprísnum.
273. Ásetingin í § 6, stk. 2 inniheldur uppskot til dómir um kappingaravmarking, og tískil eru eisini aðrar avtalur, ið kunnu koma undir hesa áseting.²⁹ Vatnrættar avtalur eru avtalur, sum eru gjørdar millum fyrítøkur, ið eru í sama liði innan framleiðslu ella sølu. Hettar merkir, at tað er talan um avtalur um samskipan millum kappingarneytar.³⁰
274. Kappingareftirlitið metir, at tað í málinum er talan um eina vatnrætta (horisontala) avtalu v.m., tá ið Føroya Handverksmeistarafelag, P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard samskipaðu sína atferð um at boykotta útboðið hjá Runavíkar kommunu tann 8. november 2021, tá ið undangóðkendu fyrítøkurnar vóru noktaðar at bjóða og hesar valdu at ikki bjóða uppá útboðið hjá Runavíkar kommunu um bygging av svimjihøll í Runavík. Hettar verður grundað á, at P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard í útboðnum vóru beinleiðis kappingarneytar, ið hvør sær høvdu givið Runavíkar kommunu tilsøgn um, at luttaka í útboðnum um svimjihøllina í Runavík. Føroya Handverksmeistarafelag er vinnugreinafelag fyri P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard.
275. Sambært ES-siðvenju, kunnu nøkur sløg av avtalum v.m. millum fyrítøkur verða so skaðilig fyri kappingina, at tað ikki er neyðugt at kannað virknaðin av kappingaravmarkingini. Hendan siðvenja hevur sín uppruna í, at nøkur avtalusløg verða mett, at verða skaðilig fyri vanligu treytirnar innan kapping. Fyri at vísa á, at ein avtala hevur eitt kappingaravmarkandi endamál uttan at gera eina meting av fylgjunum, skulu fyriliggja álitandi og haldgóðar royndir frá evropeiskum kappingarmyndugleikum ella dómssvaldið, ið stuðla, at hettar slagið av avtalu vanligu er mett at verða skaðiligt fyri kappingina.³¹
276. Rættarsiðvenja og løgfrøðiligar bókmentir stuðla, at avtalur v.m. um boykott, altíð hava sum endamál at avmarkað kappingina, tí at hesar fremja viðgongd kappingar brot, ið sær sjálvum er nóg skaðiligt fyri kappingina. Avtalur um boykott er ein tilík avtala, har tað er greið rættarsemja um, at hon í sær sjálvum skaðar kappingina.³²
277. Sambært ES-siðvenju kann ein avtala verða kappingarliga avmarkandi, hóast avtalan ikki einans hevur sum endamál at avmarka kappingina, men eisini fylgir øðrum lógligum endamálum.³³

²⁹ Konkurrenceloven med kommentarer, Kristen Levinsen, Kristian Helge Andersen og Louise Kastfelt, 4. útgáva frá 2018 s. 259

³⁰ Konkurrenceloven med kommentarer, Kristen Levinsen, Kristian Helge Andersen og Louise Kastfelt, 4. útgáva frá 2018 s. 265

³¹ Konkurrencerådsafgørelse den 23. februar 2022: Kollektiv boykot af Bilbasen i Peugeot Forhandler Foreningen pkt. 420-422.

³² Konkurrencerådsafgørelse den 23. februar 2022: Kollektiv boykot af Bilbasen i Peugeot Forhandler Foreningen pkt. 434

³³ General Motors ímóti Kommisjónini frá 6. apríl 2006 í málinum C-551/03 pkt. 64.

Kappingareftirlitið

278. Ávirkan, ið er týðningarleys ella óviss í mun til kappingarfremjandi ávirkan, er ikki nóg mikið til at sáa rímiligan iva um, hvørt ein avtala v.m. er nóg skaðilig fyri kappingina.³⁴
279. Fyri at meta um ein avtala v.m. er nóg skaðilig fyri kappingina til at kunna verða mett at hava kappingaravlagandi endamál, skal sambært evropeiskari siðvenju takast støðu úr fylgjandi:
- innihaldið í avtaluni,
 - endamálið, ið roynt verður at útinna, og
 - fíggjarliga og rættarliga sambandi, har avtalan inngongur.³⁵
280. Kappingaravmarkingin, ið er framd í hesum málið, fevnir um samskipan av atferð millum Føroya Handverksmeistarafelag, P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/F M T Højgaard. Føroya Handverksmeistarafelag noktaði undangóðkendu fyrítøkunum at bjóða uppá útboðið hjá Runavíkar kommunu 8. desember 2020 og 8. november 2021, og undangóðkendu fyrítøkurnar samskipaðu sína atferð eftir boðum frá Føroya Handverksmeistarafelag, tá ið hesar ikki bjóðaðu uppá útboðið hjá Runavíkar kommunu tann 8. november 2021. Innihaldið í avtaluni v.m. fevnir tí um kollektivt boykott av útboðnum hjá Runavíkar kommunu.
281. Tað objektivt endamálið við einum kollektivum boykotti er at avmarkað kappingina við at seta kappingarneytar, kundar v.m. í eina vánaligari kappingarstöðu. Tá ið hugt verður eftir objektivt endamálinum við atferðini hjá Føroya Handverksmeistarafelag, P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard, var endamálið við einum kollektivum boykotti at fáa Runavíkar kommunu at broyta útboðsleist og harvið betra um handilstreytirnar hjá undangóðkendu fyrítøkunum, ið skuldu bjóða.
282. Í málinum um Rørkartel, var nevnt, at ein fyrítøka kann verða ábyrgda fyri boykott, uttan at tað er neyðugt, at fyrítøkan hevur luttikið í atferðini, sum framdi boykotti. Fyri at sleppa undan ábyrgd, skal fyrítøkan skjalprógva, at hendan hevur tikið frástøðu frá úrslitinum av samskipanini.³⁶
283. Í mun til fíggjarliga og rættarliga samband, har avtalan inngongur, metir Kappingareftirlitið, at avtalan var egnað at avmarkað kappingina, tá ið eingin av undangóðkendu fyrítøkunum bjóðaði. Hettar setti Runavíkar kommunu í eina ringa kappingarstöðu, tá ið hendan eftirfylgjandi valdi at innganga í eina avtalu við Sp/f Kanjon.
284. [Nevndarlimur í FHMF og leiðslupersónur] í Sp/f Búsetur, [...], sendi tann 26. januar 2022 ein teldupost til hinar nevndarlimirnar við m.a. fylgjandi:
“Gott hevði veri at fingið eitt prát við [borgarstjóran] – R. Kommununi og roynt at fingið teir, at skilt fyrimunin við at rætta teir naglarnar, ið vóru eftir. Og síðani haft eina lisitiation sum ætla, eg havi onki ímóti um teir eisini vilja hava Kanjón við, betri grundarlag er fyri at kommunan fær tann rætta prísini...” (Kappingareftirlitið hevur undirstrikað).

³⁴ Konkurrencerådsafgørelse den 23. februar 2022: Kollektiv boykot af Bilbasen i Peugeot Forhandler Foreningen pkt. 430

³⁵ Konkurrencerådsafgørelse den 23. februar 2022: Kollektiv boykot af Bilbasen i Peugeot Forhandler Foreningen pkt. 425

³⁶ LR AF 1998 A/S, áður nevnt Løgstør Rør A/S ímóti Kommissiónini frá 20. Marts 2002 í málinum T-23/99 pkt. 155-157.

285. Tá ið Føroya Handverksmeistarafelag noktaðu undangóðkendu fyrítøkunum at bjóða uppá svimjihøllina, og undangóðkendu fyrítøkurnar valdu at fylgja boðum frá Føroya Handverksmeistarafelag, hevði hetta við sær, at Runavíkar kommuna ikki fekk nakað boð uppá útboðið av svimjihøllini í Rúnavík.
286. Kappingareftirlitið kann tí staðfesta, at kappingin var avmarkað tann 8. november 2021, og at hetta hevði bæði sum endamál og sum fylgju at avmarkað kappingina við samskipaðu atferðini hjá Føroya Handverksmeistarafelagnum, P/f Articon, Sp/F Búsetur og P/f M T Højgaard.

3.2.4. Avmarking ella avlagingin merkist

287. Treytin um hvørt kappingaravmarkingin merkist, skal metast út frá einari kvantitativari meting og kvalitativari meting.³⁷
288. Kvantitativa metingin tekur støðið í undantakinum í kappingarlógini § 7, stk. 1, har tað framgongur at forboðið í § 6, stk. 1, ikki er galdandi í teimum fòrum, tá fyrítøkur ella samskipan av fyrítøkum hava:
- ein árligan umsetning upp á minni enn 6,5 mió. kr., og samlaði marknaðarparturin fyri ávísu vøruna ella tenastuna hjá avtalupørtunum er minni enn 10%, ella
 - ein samlaðan árligan umsetning uppá minni enn 1 mió. kr.
289. Undantakið í kappingarlógini § 7, stk. 1, er tó ikki galdandi í teimum fòrum, tá ið fyrítøkur ella ein samtøka av fyrítøkum avtala, samskipa ella viðtaka undanregulering av boðum, ásetan av treytum fyri at lata upp boð, fremja ella roynda at útseta boð, binda seg til undanfráboðan um boð ella annars at binda seg til at samstarva, áðrenn tilboð verða givin sbrt. kappingarlógini § 7, stk. 2, nr. 4.
290. Tá ið Føroya Handverksmeistarafelag hevur samstarvað við undangóðkendu fyrítøkurnar P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard um at útseta boð, og hevur samstarvað áðrenn fyrítøkurnar hava givið tilboð, er undantakið í kappingarlógini § 7, stk. 1, ikki galdandi. Krøvini um fyrítøkurnar lúka treytirnar um árligan umsetning, verða tí ikki viðgjørd.
291. Tá ið avtalan v.m. um kollektivt boykott sambært sínum slagi, hevði eitt kappingaravmarkandi endamál, hevur samskipanin sambært kvalitativu metingini við sær, at kappingaravmarkingin merkist. Hetta uttan mun til virknað av samskipanini.
292. Harumframt kann staðfestast, at samskipanin hevði tann faktiska virknað, at Runavíkar kommuna ikki fekk nakað boð inn, og hevði harvið einki boð at velja í millum.
293. Kappingareftirlitið metir tí, at avtalan v.m. um kollektivt boykott av útboðnum hjá Runavíkar kommunu var egnað at ávirka kappingina sambært kravinum um hvørt hettar merkist.

³⁷ Konkurrencerådsafgørelse den 23. februar 2022: Kollektiv boykot af Bilbasen i Peugeot Forhandler Foreningen pkt. 549

3.4. Frítøka eftir § 8, stk. 1

- ^{294.} Sambært kappingarlógini § 8, stk. 1, nr. 1-4, er forboðið eftir § 6, stk. 1 ikki galdandi, um ein avtala millum fyrítøkur, ein viðtøka millum samtøk av fyrítøkum, ella ein samskipan millum fyrítøkur:
- 1) fremur fulldygga framleiðslu ella útbreiðslu av vørum ella tænastuveitingum, ella fremur tøkniliga ella búskaparliga menning,
 - 2) tryggjar brúkarunum rímiligan part av tí fyrimuni, sum kappingaravmarkingin hevur við sær,
 - 3) ikki áleggur fyrítøkum avmarkingar, sum eru óneyðugar fyri at ná hesum endamállum, og
 - 4) ikki gevur fyrítøkunum móguleikan at forða fyri kapping innan ein týðandi part av ávísu vøruni ella tænastuveitingini.
- ^{295.} Kappingarlógin § 8, stk. 1, letur upp fyri móguleikanum, at ein viðtøka v.m., sum er kappingaravlagandi, kann verða undantikin forboðnum í § 6 í kappingarlógini. Treytin fyri at veita frítøku eftir § 8, stk. 1, er, at verandi viðtøka í aðrar mátar hevur so góða ávirkan, at hon eigur at verða loyvd, sjálvt um viðtøkan er at meta sum kappingaravlagandi eftir § 6, stk. 1. Frítøka av viðtøkuni skal vera í samsvari við almenna endamáli við § 1 í kappingarlógini um at fremja ein fulldygga samfelagsliga tilfeingisnýtslu til gagns fyri fyrítøkur og brúkarar við virknari kapping.
- ^{296.} Frítøka eftir kappingarlógini § 8, stk. 1, nr. 1-4 krevur, at allar fyra treytirnar eru uppfyltar.³⁸
- ^{297.} Fyrsta treyt ásetur, at kappingaravmarkandi avtalan styrkir virkisfórið í framleiðsluni ella útbreiðsluni, ella fremur ta tøkniliga ella búskaparliga menningina. Í samsvarið við endamálsorðingina í § 1, skal dentur verða lagdur á samfelagsbúskaparliga virkisfórið. Somuleiðis skal tað greidliga síggjast í fráboðanini, hvussu viðtøkan elvir til eina betri framleiðslu, útbreiðslu, tøkniliga ella búskaparliga menning. Sum dømi uppá slíkar avtalur kunnu nevast spesialiseringavtalur, lisensavtalur viðvíkjandi serkunnleiki ella útvaldar útbreiðsluavtalur. Viðtøkan í hesum málinum styrkir ikki virkisfórið í framleiðsluni ella útbreiðsluni, og fremur heldur ikki ta tøkniliga ella samfelagsbúskaparliga menning innan byggivirksemið í Føroyum.
- ^{298.} Næsta treyt setur sum krav, at brúkarin skal tryggjast ein rímiligan part av tí fyrimuni, sum kappingaravmarkingin hevði við sær. Runavíkar kommuna fekk ongan fyrimun av samskipanini millum Føroya Handverksmeistarafelagið og undangóðkendur fyrítøkurnar: P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard, tá ið hesir boykottaðu útboðið av bygging av svimjihøll í Runavík.
- ^{299.} Triðja treyt krevur, at viðtøkan og samskipanin ikki áleggur fyrítøkum avmarkingar, ið eru óneyðugar fyri at náa endamálinum. Krav verður tí sett um, at avtalupartarnir ikki kunnu røkka somu málum við minni víðfevndum tiltøkum sambært lutfalsmeginregluni. Um endamálið hjá Føroya Handverksmeistarafelagnum var, at fáa Runavíkar kommunu at rætta tilfarið grundað á manglar ella manglandi samsvar millum avtaluna millum Føroya Handverksmeistarafelagið og Byggiharrasamtak Føroya, kundi Føroya

³⁸ Retningslinjer for anvendelsen af artikel 101 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på horisontale samarbejdsaftaler (2023/C 259/01) pkt. 36

Kappingareftirlitið

Handverksmeistarafelag sambært lutfalsmeginregluni vent sær til Byggiharrasamtak Føroya, ið hevur inngingið avtaluna vegna Runavíkar kommunu.

300. Fjórða og seinasta treyt krevur, at fyrítøkur ikki hava møguleika at forða fyri kapping innan ein týðandi part av vøru- og tænastuveitingini. Hettar krevur, at eitt minstamark av kapping er til staðar. Tá ið talan er um undangóðkendar fyrítøkur, sum allar boykotta útboðið, førir við sær, at kappingin er so mikið avmarkað, at talan er um týðandi part av vøru- og tænastuveitingini.
301. Viðtøkur og samskipanin millum Føroya Handverksmeistarafelag, P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard uppfylla ikki treytirnar fyri frítøku sbrt. § 8, stk. 1, nr. 1-4.

4. Niðurstøða

302. Føroya Handverksmeistarafelag hevur við sínum fráboðanum, har felagið fleiri ferðir royndi at fáa Runavíkar kommunu at broyta útboðshátt, avlagað kappingina sbrt. kappingarlógin § 6, stk. 1.
303. Somuleiðis hevur Føroya Handverkmeistarafelagið við sínum fráboðanum til undangóðkendu fyrítøkurnar P/F Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard, tann 8. desember 2020 og 8. november 2021, har felagið noktaði undangóðkendu fyrítøkunum at bjóða uppá svimjihøllini (boykotta útboðið), avmarkað kappingina sbrt. kappingarlógin § 6, stk. 1.
304. Harumframt metir Kappingareftirlitið, at undangóðkendu fyrítøkurnar, P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard, hava avmarkað kappingina sambært § 6, stk. 1, tá ið hesar valdu at fylgja boðunum frá Føroya Handverksmeistarafelag og samskipað sína atferð um at boykotta útboðið um bygging av svimjihøll hjá Runavíkar kommunu.
305. Viðtøkurnar og samskipanin millum Føroya Handverksmeistarafelag og undangóðkendu fyrítøkurnar, P/f Articon, Sp/f Búsetur og P/f M T Højgaard uppfylla ikki treytirnar fyri frítøku sbrt. § 8, stk. 1, nr. 1-4.

4.1. Grundgeving fyri boðum

306. Kappingareftirlitið mælir til, at Kappingarráðið gevur Føroya Handverkarafelag boð, sbrt. § 22, stk. 1 í kappingarlógini, um:
- at felagið broytir ásetingina í § 8 í lóg felagsins, soleiðis at ásetingin um, at limir "mega ikki á nakran hátt ella í nøkrum føri mótarbeiða felagnum" verður strikað ella umorðað á ein hátt sum Kappingarráðið kann góðtaka.
 - at felagið kannar limirnar um avgerðina hjá Kappingarráðnum, og
 - seinast 14 dagar eftir kunnleika um avgerðina sendir Kappingarráðnum prógv um, at limir felagsins hava móttikið avgerðina hjá Kappingarráðnum.
307. Sambært § 8 í lóg felagsins hjá Føroya Handverksmeistarafelag skulu limir halda galdandi lógir, fyriskipanir og sáttmála felagsins. Somuleiðis muగు limir ikki á nakran hátt ella í nøkrum føri mótarbeiða felagnum. Brot á hesar ásetingar kunnu verða revsaðar við bót, sum nevndin skjýtur upp og aðalfundurin ger av. Eisini kunnu limir verða koyrdur úr felagnum í grovum førum.
308. Tað er metingin hjá Kappingareftirlitinum, at ásetingin í § 8 í lóg felagsins, kann ávirka limir at fylgja ólógligum boðum frá Føroya Handverksmeistarafelag um samskipan av kapping og boykott, sum eitt nú við boykotti av útboðnum av svimjihøllini hjá Runavíkar kommunu.
309. Kappingareftirlitið áleggur Føroya Handverksmeistarafelag, at limirnir verða kunnaðir um avgerðina hjá Kappingarráðnum, soleiðis at tað verður gjørt greitt, at slík atferð t.e. boykott, er ólógligt eftir kappingarlógini § 6, stk. 1.

4.1. Kæruvegleiðing

310. Henda avgerð kann innan 4 vikur eftir móttøku av hesum skrivi kærast til Føroya Kærustovn, undir Hornabakka, postsmoga 45, FO-110 Tórshavn, sbt. §32, stk. 2 í kappingarlógini.
311. Viðvíkjandi kærum, verður annars víst til kapittul 8 í kappingarlógini.

Vegna

Kappingarráðið

Heri Joensen
Formaður

Terje Sigurðsson
deildarstjóri